

Nacrt – 6. 3. 2018.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA
REPUBLIKE HRVATSKE**

KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI
U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 50/16) u članku 8. stavku 2. podstavku 3. riječi: „i protuzračne obrane“ brišu se.

Članak 2.

U članku 14. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku na temelju posebnog odobrenja ministra obrane može biti dopušten rad:
- kod druge pravne osobe ako to nije u suprotnosti s interesima službe, odnosno biti članom upravnog odnosno nadzornog odbora trgovačkog društva ako se radi o trgovačkim društvima od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.
- radi obavljanja djelatnosti i poslova izvan radnog vremena ako to nije u suprotnosti s interesima službe.“.

Članak 3.

U članku 18. stavku 4. podstavku 4. riječi: „(vojna policija)“ brišu se.

Članak 4.

Iza članka 20. dodaju se članak 20.a i naslov iznad njega koji glase:

„Tjelesna spremnost
Članak 20.a

- (1) Djelatna vojna osoba dužna je održavati zahtijevanu razinu tjelesne spremnosti.
- (2) Kriterije i postupak provjere tjelesne spremnosti iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar obrane pravilnikom iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona.“.

Članak 5.

U članku 25. stavku 2. riječi: „na obuku“ zamjenjuju se riječima: „na službu u Oružane snage“, a iza riječi: „dragovoljnom vojnom osposobljavanju“ dodaju se riječi: „i programima za razvijanje sigurnosne kulture“.

Članak 6.

U članku 26. podstavku 4. riječi: „na određeno vrijeme“ brišu se.

Članak 7.

U članku 28. stavku 2. riječi: „29 godina“ zamjenjuju se riječima: „30 godina“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, na dragovoljno vojno osposobljavanje mogu se uputiti i osobe starije od 30 godina ako su kandidati za vojne specijaliste, ugovorne pričuvnike ili kasni prijam – na temelju ugovora o osposobljavanju za vojnog specijalista odnosno ugovora za službu u ugovornoj pričuvi.“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 8.

Iza članka 34. dodaju se članak 34.a i naslov iznad njega koji glase:

„Kasni prijam
Članak 34.a

(1) Vrhunski sportaš kategoriziran u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport i koji potpiše ugovor o ugovornoj pričuvi u skladu sa zakonom kojim se uređuje obrana te doktor medicine mogu biti primljeni u djelatnu vojnu službu u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom bez obzira na godine života.

(2) Na osobe iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe kojima se propisuju godine života za upućivanje na odgovarajuću razinu izobrazbe iz članka 82. i 84. ovoga Zakona.“.

Članak 9.

U članku 36. stavku 1. podstavku 1. riječi: „srednju stručnu spremu“ zamjenjuju se riječima: „srednjoškolsko obrazovanje“.

U podstavku 2. riječi: „27 godina“ zamjenjuju se riječima: „30 godina“.

Članak 10.

Naslov iznad članka 37. mijenja se i glasi:

„Ugovor o vojničkoj službi na određeno vrijeme“.

U članku 37. stavku 1. riječi: „u trajanju od četiri godine“ zamjenjuju se riječima: „u trajanju od dvije godine“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Probni rad sastoji se od specijalističke vojne obuke i obuke na temelju obnašanja vojničke dužnosti i traje najdulje šest mjeseci.“.

Članak 11.

Naslov iznad članka 38. i članak 38. mijenjaju se i glase:

„Ugovor o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme
Članak 38.

- (1) Ministarstvo obrane može u skladu s potrebama službe s djelatnim vojnikom/mornarom sklopiti drugi ugovor o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme, najkasnije 90 dana prije isteka ugovora iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka prvenstveno se utvrđuje početak službe, obveza obavljanja službe na cijelom području Republike Hrvatske, obveza sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, plaća, uvjeti i posljedice raskida ugovora, otkazni rok, način rješavanja sporova te druga prava i obveze u vezi s obavljanjem vojničke službe.
- (3) Ako je djelatni vojnik/mornar 90 dana prije isteka ugovora iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona privremeno nesposoban za rad zbog priznate ozljede na radu ili profesionalne bolesti, zbog bolesti ili komplikacija u vezi s trudnoćom ili porođajem, privremeno spriječen za rad zbog korištenja roditeljskog dopusta, zbog korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta, u slučaju mrtvorodenog djeteta ili smrti djeteta za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta i korištenja roditeljskog dopusta do navršene prve godine života djeteta te ne može pristupiti zdravstvenom pregledu i provjerama tjelesnih sposobnosti, trajanje ugovora iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona produljuje se za duljinu trajanja privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad, a najdulje 6 mjeseci.
- (4) Uvjete i postupak za sklapanje ugovora iz stavka 1. ovoga članka odlukom propisuje ministar obrane.“

Članak 12.

U članku 40. stavku 1. riječi: „prve službene ocjene“ zamjenjuju se riječima: „navršene dvije godine službe“.

U stavku 2. riječi: „i nisu stariji od 29 godina“ zamjenjuju se riječima: „najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršavaju 30 godina života“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Kriterije i postupak odabira osoba koje će se uputiti na prvu razinu dočasničke izobrazbe pravilnikom propisuje ministar obrane.“

Članak 13.

U članku 42. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Kadeti kojima je raskinut ugovor o kadetskoj službi s Ministarstvom obrane, a koji su u okviru obuke za kadete stekli temeljna vojna znanja i vještine u skladu s programom dragovoljnog vojnog osposobljavanja, mogu biti bez javnog natječaja primljeni u djelatnu vojnu službu kao ugovorni vojnici/mornari uz ispunjavanje ostalih uvjeta za prijam propisanih ovim Zakonom, osim kadeta kojima je izrečena stegovna kazna raskida ugovora o kadetskoj službi.“

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 14.

U članku 43. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Osoba iz stavka 4. ovoga članka smatra se vojnom osobom u skladu s odredbama ovoga Zakona te ostvaruje prava i obveze djelatne vojne osobe.“.

Članak 15.

U članku 44. stavku 1. riječi: „, u trajanju do godinu dana“ brišu se.

Članak 16.

U članku 45. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kandidatu za časnika sa zvanjem doktora medicine dodjeljuje se časnički čin natporučnika/poručnika fregate.“.

Članak 17.

U članku 46. stavku 4. riječi: „, u trajanju do godinu dana“ brišu se.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Osoba iz stavka 4. ovoga članka smatra se vojnom osobom u skladu s odredbama ovoga Zakona te ostvaruje prava i obveze djelatne vojne osobe.“.

Članak 18.

U članku 49. stavku 1. podstavku 4. iza riječi: „vojno predstavništvo“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „, u strukture Europske unije, nacionalna i multinacionalna zapovjedništva i stožere te druga međunarodna tijela iz područja obrane i sigurnosti (u daljnjem tekstu međunarodna tijela)“.

U stavku 2. iza podstavka 6. dodaje se podstavak 7. koji glasi:

„, - na roditeljskom dopustu“.

Članak 19.

Članak 50. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatnu vojnu osobu imenuje se na dužnost, odnosno raspoređuje na ustrojbeno mjesto, u skladu s uvjetima ustrojbenog mjesta, činom i stečenom vojnostručnom specijalnosti.

(2) Raspored djelatne vojne osobe na ustrojbeno mjesto za koje je propisana opća vojnostručna specijalnost smatra se odgovarajućim rasporedom u skladu sa stečenom osobnom vojnostručnom specijalnosti.

(3) Djelatni dočasnik i časnik može obnašati neprekidno zapovjednu, voditeljsku dužnost i dužnost prvog dočasnika na istom ustrojbenom mjestu najdulje četiri godine.

(4) Ako nakon isteka roka iz stavka 3. ovoga članka ne postoji mogućnost rasporeda na drugo odgovarajuće ustrojbeno mjesto, obnašanje dužnosti može se produžiti do dvije godine.

(5) Ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera pravilnikom propisuje uvjete, rokove, način i postupak odabira i raspoređivanja djelatnih vojnih osoba na ustrojbeno mjesto odnosno upućivanja na dužnost.“.

Članak 20.

U članku 52. stavku 1. podstavak 3. mijenja se i glasi:

“– u međunarodna tijela“.

Članak 21.

U članku 54. stavku 1. podstavak 4. mijenja se i glasi:

„– na osobni zahtjev“

Iza podstavka 4. dodaje se novi podstavak 5. koji glasi:

„– ako nema mogućnost rasporeda na ustrojbeno mjesto osobnog čina“.

Dosadašnji podstavci 5. i 6. postaju podstavci 6. i 7.

U stavku 2. riječi: „uz zadržavanje prava osobnog čina“ brišu se, a riječi: „podstavaka 5. i 6.“ zamjenjuju se riječima: „podstavaka 6. i 7.“.

Članak 22.

Iza članka 55. dodaje se članak 55.a koji glasi:

„Članak 55.a

- (1) Časnik i dočasnik raspoređen na dužnost u Glavnom stožeru, zapovjedništvu grane i zapovjedništvu jednake razine može istovremeno biti dodatno raspoređen na zapovjednu ili drugu dužnost u drugoj ustrojstvenoj jedinici Oružanih snaga iste ili niže razine u okviru istoga roda, službe, struke odnosno funkcionalnoga područja.
- (2) Ustrojbena mjesta koja se mogu dodatno popunjavati na način iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se ustrojem Glavnog stožera i Oružanih snaga.
- (3) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka obnaša dodatnu dužnost, ostvaruje pravo na novčanu naknadu u iznosu koji odlukom određuje ministar obrane.
- (4) Uvjeti, način i postupak za raspored na dužnost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar obrane pravilnikom iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona.”.

Članak 23.

Članak 56. mijenja se i glasi:

- „(1) Djelatna vojna osoba može biti u interesu Oružanih snaga raspoređena na ustrojbenom mjestu neposredno višeg čina od osobnog čina, najdulje dvije godine.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka časnici i dočasnici struka i zdravstvene službe mogu biti raspoređeni na ustrojbenom mjestu do dva čina više od osobnog čina, najdulje dvije godine.

(3) Raspored na ustrojbeno mjesto iz stavka 2. ovoga članka koje je dva čina više od osobnog čina mora se u svakom pojedinačnom slučaju posebno obrazložiti.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vojnik/mornar, vojni specijalist, djelatna vojna osoba imenovana na dužnost vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost te djelatna vojna osoba upućena u međunarodna tijela može biti raspoređena na ustrojbenom mjestu do dva čina više od osobnog čina i na njih se ne odnosi ograničenje trajanja rasporeda na dvije godine i obrazloženje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Nakon isteka roka rasporeda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može se iznimno produžiti raspored u skladu s pravilnikom iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona.“.

Članak 24.

Naslov iznad članka 58. mijenja se i glasi:

„Rod, služba, struka i specijalnost“.

U članku 58. dodaju se novi stavci 1. i 2. koji glase:

„(1) Vojnostručna specijalnost je potvrđena osposobljenost vojnih osoba za obnašanje dužnosti u okviru roda, službe ili struke.

(2) Vojnostručna specijalnost određuje se završetkom vojnog školovanja, vojne izobrazbe ili obuke.“.

Dosadašnji stavci 1. do 4. postaju stavci 3. do 6.

Članak 25.

Naslov iznad članka 62. mijenja se i glasi:

„5. UPUĆIVANJE U MEĐUNARODNA TIJELA“.

U članku 62. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatna vojna osoba i službenik i namještenik može biti upućen na rad u međunarodna tijela najdulje na rok do četiri godine na temelju odluke ministra obrane i uz mišljenje načelnika Glavnog stožera.“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Iznimno, ako nema kandidata koji zadovoljavaju uvjete iz internog oglasa ili se nitko nije javio na oglas, na rad u tijela iz stavka 1. ovoga članka uputit će se djelatna vojna osoba ili službenik i namještenik po potrebi službe.“.

Članak 26.

Članak 63.a mijenja se i glasi:

„(1) Vojnik/mornar tijekom ugovora o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme može biti premješten uz osobnu suglasnost u državno tijelo ili javnu službu uz prethodni pisani sporazum čelnika tijela, ako za to ispunjava uvjete u skladu s posebnim propisima.

(2) Sporazum o premještanju iz stavka 1. ovoga članka sklapa ministar obrane s čelnikom tijela u koje se osoba premješta.“.

Članak 27.

Članak 64. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatna vojna osoba stavlja se na raspolaganje:

– po isteku roka na koji je imenovana, raspoređena, upućena ili ako je razriješena dužnosti – na rok od tri mjeseca

– po isteku roka od dva mjeseca od stupanja na snagu ustroja kojim je ukinuto ustrojbeno mjesto – na rok od tri mjeseca

– kada je ocijenjena zdravstveno nesposobnom za djelatnu vojnu službu – do prestanka službe.

(2) Osoba na raspolaganju iz stavka 1. ovoga članka zadržava prava osobnog čina.

(3) Stavljanje na raspolaganje upravna je stvar.

(4) Rok raspolaganja ne teče za vrijeme trudnoće, korištenja rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog dopusta, rada s polovicom punog radnog vremena, rada u skraćenom radnom vremenu zbog pojačane njege djeteta, dopusta trudnice ili majke koja doji dijete, dopusta ili rada u skraćenom radnom vremenu radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju prema posebnom propisu, privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu.

(5) Rok raspolaganja ne teče za vrijeme privremene nesposobnosti za rad.

(6) Ako je došlo do prekida tijekom roka raspolaganja zbog privremene nesposobnosti za rad iz stavka 5. ovoga članka djelatnoj vojnoj osobi služba prestaje najkasnije istekom šest mjeseci od dana stavljanja na raspolaganje.

(7) Za vrijeme raspolaganja djelatna vojna osoba dužna je obavljati poslove po nalogu načelnika Glavnog stožera ili osobe koju on za to ovlasti, u skladu s činom, zvanjem i stečenom vojnostručnom specijalnosti.“.

Članak 28.

Iza članka 66. dodaje se članak 66.a koji glasi:

„Članak 66.a

Djelatna vojna osoba koja koristi roditeljski dopust dulje od šest mjeseci razrješava se dužnosti te nakon iskorištenog roditeljskog dopusta ima pravo biti raspoređena na istu ili odgovarajuću vrstu poslova koje je obavljala prije razrješenja s dužnosti.“.

Članak 29.

U članku 78.a iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Osobu izabranu u suradničko, znanstveno, nastavno ili znanstveno-nastavno zvanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, kojoj je prestala djelatna vojna služba i koja je sudjelovala u nastavi na studijskim programima ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu, ministar obrane može primiti u službu u Oružane snage u svojstvu službenika bez raspisivanja javnog natječaja na mjesta ustrojena u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.“.

Članak 30.

Članak 81. mijenja se i glasi:

- „(1) Slijedno-rastuća dočasnička izobrazba provodi se pohađanjem izobrazbi:
- prva razina – za osposobljavanje za obnašanje dočasničke dužnosti i dodjelu čina skupnika
 - druga razina – za osposobljavanje za obnašanje dužnosti više razine odgovornosti i promicanje u čin desetnika i narednika
 - treća razina – za osposobljavanje za obnašanje dužnosti više razine odgovornosti i promicanje u čin nadnarednika i stožernog narednika
 - četvrta razina – za osposobljavanje za obnašanje dužnosti više razine odgovornosti i promicanje u čin časničkog namjesnika.
- (2) Pričuvnici pohađaju prve tri razine vojne izobrazbe za dočasnike po posebnom programu koji donosi načelnik Glavnog stožera.“.

Članak 31.

Članak 82. mijenja se i glasi:

- „(1) Vojnik/mornar upućuje se na prvu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 30 godina života.
- (2) Skupnik se upućuje na drugu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 33 godine života.
- (3) Narednik se upućuje na treću razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 41 godinu života. Na treću razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe može se uputiti i desetnik, najranije u kalendarskoj godini u kojoj navršava četiri godine u činu i najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 37 godina života.
- (4) Stožerni narednik se upućuje na četvrtu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 47 godina života.
- (5) Djelatna vojna osoba koja je u godinama života propisanim stavcima 1. do 4. ovoga članka koristila roditeljni i roditeljski dopust može biti upućena na slijedno-rastuću izobrazbu odmah nakon povratka u službu s roditeljnog i roditeljskog dopusta.
- (6) Pričuvnici mogu biti upućeni na dočasničku izobrazbu bez obzira na godine života.“.

Članak 32.

Članak 83. mijenja se i glasi:

- „(1) Slijedno-rastuća časnička izobrazba provodi se pohađanjem izobrazbi:
- prva razina – za osposobljavanje za obnašanje časničke dužnosti i dodjelu čina poručnika/poručnika korvete i promicanje u čin natporučnika/poručnika fregate
 - druga razina – za osposobljavanje za obnašanje dužnosti više razine odgovornosti i promicanje u čin satnika/poručnika bojnog broda i bojnika/kapetana korvete
 - treća razina – za osposobljavanje za obnašanje dužnosti više razine odgovornosti i promicanje u čin pukovnika/kapetana fregate, a unutar nje intergranska zapovjedno-stožerna škola za promicanje u čin brigadira/kapetana bojnog broda
 - četvrta razina – za osposobljavanje za obnašanje dužnosti više razine odgovornosti i promicanje u čin generala/admirala.
- (2) Pričuvnici pohađaju prve tri razine vojne izobrazbe za časnike po posebnom programu koji donosi načelnik Glavnog stožera.“.

Članak 33.

Članak 84. mijenja se i glasi:

- „(1) Kandidat za časnika upućuje se na prvu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 30 godina života.
- (2) Natporučnik/poručnik fregate upućuje se na drugu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 38 godina života.
- (3) Bojnik/kapetan korvete upućuje se na treću razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 47 godina života. Na treću razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe može se uputiti satnik/poručnik bojnog broda, najranije u kalendarskoj godini u kojoj navršava tri godine u činu i najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 45 godina života.
- (4) Brigadir/kapetan bojnog broda upućuje se na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 49 godina života. Na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe može se uputiti pukovnik/kapetan fregate, najranije u kalendarskoj godini u kojoj navršava tri godine u činu i najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 47 godina života.
- (5) Na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe mogu se za obnašanje dužnosti određene razine odgovornosti uputiti i službenici iz Ministarstva obrane i drugih državnih tijela koji su u državnoj službi proveli najmanje 10 godina.
- (6) Iznimno od godina života iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, djelatnoj vojnoj osobi koja koristi roditeljski dopust vrijeme provedeno u tom statusu priznat će se jednokratno i odmah nakon povratka u službu kao produljenje krajnjeg roka za upućivanje na slijedno-rastuću izobrazbu.
- (7) Pričuvnici mogu biti upućeni na časničku izobrazbu bez obzira na godine života.“.

Članak 34.

U članku 89. stavku 3. podstavku 1. ispod riječi: „kadet narednik kn“, dodaju se riječi: „kadet nadnarednik knn“.

Članak 35.

Članak 91. mijenja se i glasi:

- „(1) Vojnu osobu može se promaknuti u viši čin:
- ako je provela propisano vrijeme u određenom činu
 - ako u zadnje tri godine nije kažnjena za kazneno djelo koje je zapreka za prijam, odnosno ako se protiv nje ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti
 - ako se protiv nje ne vodi stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa
 - ako joj u zadnjoj godini nije izrečena jednokratna novčana kazna i stegovna kazna smanjenja plaće, stegovna kazna raskida ugovora o izobrazbi i stegovna kazna raskida ugovora o stručnom usavršavanju
 - ako joj ne traje vrijeme izvršenja stegovne kazne zaustavljanja u napredovanju u službi, stegovne kazne zaustavljanja u promaknuću u činu, odnosno stegovne kazne smjenjivanja s dužnosti
 - ako joj u zadnje tri godine nije izrečena stegovna kazna prevođenja čina u neposredno niži čin i
 - ako je raspoređena na dužnost višeg čina.

- (2) Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka za promicanje u činove viših časnika odnosno generala/admirala, djelatna vojna osoba treba imati utvrđenu razinu znanja stranog jezika u skladu s pravilnikom iz članka 87. stavka 3. ovoga Zakona.
- (3) Vojne osobe koje nisu ocijenjene u skladu s odredbama ovoga Zakona ne ispunjavaju uvjete za promicanje.
- (4) Djelatnoj vojnoj osobi koja je u vremenu propisanom za promicanje ocijenjena službenom ocjenom „zadovoljava“ vrijeme potrebno za promicanje produljuje se za jednu godinu za svaku službenu ocjenu „zadovoljava“.
- (5) Djelatna vojna osoba upućena na školovanje u trajanju duljem od šest mjeseci ili upućena u operaciju potpore miru, operacije odgovora na krize, humanitarnu operaciju ili drugu aktivnost u inozemstvu u trajanju duljem od devet mjeseci ispunjava uvjet za promicanje iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka ako je prije upućivanja na školovanje ili operaciju potpore miru ili operacije odgovora na krize ili humanitarnu operaciju ili drugu aktivnost u inozemstvu bila raspoređena na ustrojbenom mjestu višeg čina.
- (6) Djelatnim vojnim osobama vrijeme na specijalizaciji pojedine grane medicine na temelju ugovora s Ministarstvom obrane računa se kao vrijeme u činu i kao raspored na višem ustrojbenom mjestu.
- (7) Odredbe ovoga Zakona o dodjeli čina i promaknuću u viši čin na odgovarajući način se primjenjuju i na pričuvne vojnike/mornare, pričuvne dočasnike i pričuvne časnike.
- (8) Dodjela čina i promaknuće u viši čin nije upravna stvar.“.

Članak 36.

Članak 92.a mijenja se i glasi:

- „(1) Sklapanjem ugovora o kadetskoj službi osobi se dodjeljuje čin kadeta.
- (2) Upisom u drugu godinu studija kadetu se dodjeljuje čin kadeta skupnika.
- (3) Upisom u treću godinu studija kadetu se dodjeljuje čin kadeta desetnika.
- (4) Upisom u četvrtu godinu studija kadetu se dodjeljuje čin kadeta narednika.
- (5) Upisom u petu godinu studija kadetu se dodjeljuje čin kadeta nadnarednika.
- (6) Činovi se dodjeljuju kadetima Oružanih snaga i kadetima iz drugih država koji su na školovanju u Oružanim snagama na temelju sklopljenih bilateralnih ugovora.
- (7) Načelnik Glavnog stožera ili osoba koju on ovlasti osobama iz stavaka 1. do 5. ovoga članka dodjeljuje kadetske činove.“.

Članak 37.

Članak 93. mijenja se i glasi:

- „(1) Vojniku/mornaru može se dodijeliti čin pozornika ako je ocijenjen zadnjom službenom ocjenom najmanje „ističe se“ i u službi je proveo najmanje jednu godinu.
- (2) Pozornik može biti promaknut u čin razvodnika ako je ocijenjen zadnjom službenom ocjenom najmanje „ističe se“ i u činu pozornika proveo najmanje jednu godinu.
- (3) Vojniku/mornaru čin pozornika dodjeljuje i u čin razvodnika ga promiče načelnik Glavnog stožera ili osoba koju on ovlasti.“.

Članak 38.

Članak 95. mijenja se i glasi:

„(1) Dočasnik može biti promaknut u viši čin kada ispuni uvjete iz članka 91. ovoga Zakona, kada u činu provede propisano vrijeme i stekne slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu propisane razine kako slijedi:

– skupnik može biti promaknut u čin desetnika kada u činu skupnika provede tri godine i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu druge razine

– desetnik može biti promaknut u čin narednika kada u činu desetnika provede četiri godine i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu druge razine

– narednik može biti promaknut u čin nadnarednika kada u činu narednika provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu treće razine

– nadnarednik može biti promaknut u čin stožernog narednika kada u činu nadnarednika provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu treće razine

– stožerni narednik može biti promaknut u čin časničkog namjesnika kada u činu stožernog narednika provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu četvrte razine.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka propisano vrijeme u činu potrebno za promicanje skraćuje se za jednu godinu dočasnicima sa završenim najmanje stručnim studijem odnosno završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem, jedanput tijekom službe.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka koja se odnosi na vojnu izobrazbu ne primjenjuju se na dočasnike vojne specijaliste.

(4) Načelnik Glavnog stožera dodjeljuje prvi dočasnički čin i promiče u činove dočasnike na prijedlog neposredno podređenoga zapovjednika odnosno voditelja.“.

Članak 39.

Naslov iznad članka 96. mijenja se i glasi:

„Dodjela čina poručnika/poručnika korvete i natporučnika/poručnika fregate te promicanje časnika i generala/admirala“.

U članku 96. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka kandidatima za časnika sa zvanjem doktora medicine nakon završetka prve razine slijedno-rastuće časničke izobrazbe dodjeljuje se čin natporučnika/poručnika fregate.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 40.

Članak 97. mijenja se i glasi:

„(1) Časnik može biti promaknut u viši čin kada ispuni uvjete iz članka 91. ovoga Zakona, kada u činu provede propisano vrijeme i stekne slijedno-rastuću časničku izobrazbu propisane razine kako slijedi:

– poručnik, odnosno poručnik korvete može biti promaknut u čin natporučnika, odnosno poručnika fregate ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu prve razine i u činu poručnika odnosno poručnika korvete provede tri godine i ako ima završen najmanje diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni

studij, odnosno kada u činu poručnika odnosno poručnika korvete provede četiri godine i ako ima završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij

– natporučnik, odnosno poručnik fregate može biti promaknut u čin satnika, odnosno poručnika bojnog broda ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu druge razine i u činu natporučnika odnosno poručnika fregate provede četiri godine i ako ima završen najmanje diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, odnosno kada u činu poručnika odnosno poručnika korvete provede pet godine i ako ima završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij

– satnik, odnosno poručnik bojnog broda može biti promaknut u čin bojnika, odnosno kapetana korvete kada u činu satnika odnosno poručnika bojnog broda provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu druge razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij

– bojnik, odnosno kapetan korvete može biti promaknut u čin pukovnika, odnosno kapetana fregate kada u činu bojnika odnosno kapetana korvete provede pet godina, ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu treće razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij, a iznimno bojnik odnosno kapetan korvete liječnik specijalist grane medicine kada u činu bojnika odnosno kapetana korvete provede pet godina može biti promaknut u čin pukovnika odnosno kapetana fregate bez završene slijedno-rastuće časničke izobrazbe treće razine.

– pukovnik, odnosno kapetan fregate može biti promaknut u čin brigadira, odnosno kapetana bojnog broda kada u činu pukovnika odnosno kapetana fregate provede pet godina, ako ima završenu intergransku zapovjedno-stožernu školu te završen najmanje diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, a iznimno pukovnik odnosno kapetan fregate liječnik specijalist grane medicine kada u činu pukovnika provede pet godina može biti promaknut u čin brigadira odnosno kapetana bojnog broda bez završene intergranske zapovjedno-stožerne škole.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na vojnu izobrazbu ne primjenjuju se na časnike vojne specijaliste.“.

Članak 41.

Članak 97.a briše se.

Članak 42.

U članku 98. stavku 1. iza riječi: „ocjena“ dodaju se riječi: „i da je obnašao dužnost zapovjednika razine bojne ili više razine najmanje dvije godine“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka liječnik specijalist grane medicine kada u činu brigadira odnosno kapetana bojnog broda provede četiri godine može biti promaknut u čin brigadnog generala odnosno komodora.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 43.

Iza članka 101. dodaju se članci 101.a i 101.b i naslovi iznad njih koji glase:

„Prevođenje čina
Članak 101.a

- (1) Djelatnim i pričuvnim dočasnicima i časnicima primljenim u vojnog specijalista prevodi se osobni čin u čin vojnog specijalista iste razine, pod uvjetom da njihov osobni čin nije viši od čina propisanoga ovim Zakonom za vojne specijaliste.
- (2) Činove dočasnika i časnika u činove vojnih specijalista prevodi osoba nadležna za dodjelu činova i promicanje u viši čin dočasnika i časnika.

Počasni činovi
Članak 101.b

- (1) Predsjednik Republike može dodijeliti počasni čin časnika, generala odnosno admirala Oružanih snaga hrvatskim državljanima i državljanima stranih država za osobite zasluge stečene u Domovinskom ratu.
- (2) Počasni čin daje pravo na oznake i odgovarajuće vojne počasti bez prava na zapovijedanje i vođenje te nema nikakve financijske učinke.
- (3) Kriterije i postupak za predlaganje te druga pitanja u vezi s počasnim činovima iz stavka 1. ovoga članka odlukom propisuje Predsjednik Republike na prijedlog ministra obrane.“

Članak 44.

U članku 106. stavku 1. riječi: „Prijedlog pravilnika ministru obrane može podnijeti načelnik Glavnog stožera.“ brišu se.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 45.

U članku 107. stavku 1. riječi: „je temelj“ zamjenjuju se riječima: „se koristi“.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 46.

U članku 116. stavku 2. riječ: „samostalne“ briše se.

Članak 47.

U članku 119. stavku 2. riječ: „zdravlja“ zamjenjuje se riječju: „zdravstva“.

Članak 48.

U članku 120. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatne vojne osobe i kadeti primarnu zdravstvenu zaštitu u pravilu ostvaruju kod izabranog vojnog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite i vojnog doktora dentalne medicine iz sastava vojno zdravstvenog središta Ministarstva obrane i Oružanih snaga i drugih ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga nadležnih za provedbu zdravstvene potpore.“.

U stavku 3. riječ: „zdravlja“ zamjenjuje se riječju: „zdravstva“.

Članak 49.

U članku 121. stavku 1. iza riječi: „na zdravstvenu zaštitu“ dodaju se riječi: „i pokriće troškova zdravstvene zaštite iz obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret državnog proračuna Republike Hrvatske“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na zdravstvenu zaštitu i pokriće troškova zdravstvene zaštite iz obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret državnog proračuna Republike Hrvatske nakon otpusta iz Oružanih snaga kada prijave ozljedu ili bolest nadležnom liječničkom povjerenstvu i kada liječničko povjerenstvo utvrdi da je ozljeda ili bolest nastala tijekom službe u Oružanim snagama kao neposredna posljedica službe u Oružanim snagama.“.

Članak 50.

Članak 122. mijenja se i glasi:

„(1) Zdravstvena sposobnost utvrđuje se na:

- prijedlog izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite
- zahtjev nadređenog zapovjednika razine samostalne bojne, odnosno zapovjednika i čelnika njemu ravne ili više razine
- zahtjev djelatne vojne osobe.

(2) Nadređena osoba na dužnosti zapovjednika razine samostalne bojne, odnosno zapovjednika i čelnika njemu ravne ili više razine obvezna je tražiti da se djelatnu vojnu osobu uputi na ocjenu zdravstvene sposobnosti ako je privremeno nesposobna za rad prema propisima obveznog zdravstvenog osiguranja neprekidno tri mjeseca odnosno s prekidima šest mjeseci u posljednje dvije godine.

(3) Djelatna vojna osoba dužna je pristupiti zdravstvenom pregledu radi utvrđivanja svoje zdravstvene sposobnosti.“.

Članak 51.

Članak 123. mijenja se i glasi:

„(1) Zdravstvenu sposobnost za vojnu službu utvrđuju specijalisti medicine rada i zdravstvene komisije Ministarstva obrane te donose akte iz svoje nadležnosti s ocjenom zdravstvene sposobnosti.“.

- (2) Prvostupanjska zdravstvena komisija odlučuje o pritužbi na ocjenu zdravstvene sposobnosti i donosi odluku o zdravstvenoj sposobnosti te odlučuje o drugim zahtjevima za medicinsko vještačenje sposobnosti za vojnu službu.
- (3) Viša zdravstvena komisija odlučuje o pritužbi na odluku iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Djelatnoj vojnoj osobi prestaje služba donošenjem rješenja o prestanku službe u roku od 30 dana od dana dostave odluke iz stavka 2. ovoga članka ako protiv odluke nije podnesena pritužba, odnosno donošenjem rješenja o prestanku službe u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Odluke zdravstvene komisije i više zdravstvene komisije nisu upravne stvari.
- (6) Ministar obrane uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva pravilnikom propisuje način, kriterije i ovlasti za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za vojnu službu, osnivanje, područje rada i sastav zdravstvenih komisija.“.

Članak 52.

U članku 124. stavku 2. riječi: „može se osigurati“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo obrane će osigurati“.

Članak 53.

U članku 125. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Skupne i pojedinačne procjene psihičkog stanja i spremnosti pripadnika Oružanih snaga provode djelatnici psihološke struke te predlažu mjere za održavanje i poboljšanje tog stanja.“.

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Iza dosadašnjeg stavka 2. koji postaje stavak 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Kriterije i postupak za utvrđivanje psihičkih uvjeta za službu kao i način postupanja u pružanju psihološke pomoći propisuje ministar obrane pravilnikom iz članka 34. ovoga Zakona.“.

Članak 54.

U članku 126. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Kadeti, ročnici i pričuvnici za vrijeme službe u Oružanim snagama kolektivno se osiguravaju od posljedica nesretnog slučaja na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.“.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: „iz stavka 1. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: „iz stavaka 1. i 2. ovoga članka“.

Članak 55.

Članak 127. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatna vojna osoba koja pogine ili umre bit će pokopana uz vojne počasti u mjestu koje odredi njezina obitelj na trošak Ministarstva obrane.“.

(2) Pod troškovima iz stavka 1. ovoga članka razumijevaju se:

- troškovi lijesa i prijevoza posmrtnih ostataka do mjesta pogreba
- putni troškovi za dva pratitelja
- troškovi grobnog mjesta ako ga obitelj nema
- troškovi kremiranja
- ostali troškovi.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na ostale vojne osobe koje poginu ili umru u obavljanju službe.

(4) Uz vojne počasti iz stavaka 1. i 3. ovoga članka neće biti pokopana osoba čija smrt nastupi u osobito nečasnim okolnostima, što utvrđuje Ministarstvo obrane.

(5) Ministar obrane pravilnikom propisuje postupak ostvarivanja prava i iznos troškova iz stavka 2. ovoga članka.

(6) Vojne počasti iz stavka 1. ovoga članka propisuju se pravilnikom o obredima u Oružanim snagama iz članka 9. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona.“.

Članak 56.

U članku 129. stavku 1. riječi: „Djeca djelatne vojne osobe“ zamjenjuju se riječima: „Djeca vojne osobe“, a riječi: „najdulje do kraja redovnog školovanja“ zamjenjuju se riječima: „do kraja redovnog školovanja, a najdulje do navršene 26. godine života“.

Članak 57.

Naslov iznad članka 132. mijenja se i glasi:

„3. STANOVANJE“.

U članku 132. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka djelatnim vojnicima/mornarima može se na osobni zahtjev odobriti smještaj izvan vojnih lokacija bez prava na naknadu za stanovanje i naknadu troškova prijevoza.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: „Djelatnoj vojnoj osobi koja u mjestu službe nema“ zamjenjuju se riječima: „Časnicima i dočasnicima koji u mjestu službe nemaju“.

Članak 58.

Članak 133. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatnim vojnim osobama raspoređenima po potrebi službe u mjesto službe koje je najmanje 50 km udaljeno od mjesta njihovog prebivališta, ako nemaju riješeno stambeno pitanje i nisu smještene u vojnim lokacijama, isplatit će se naknada za stanovanje.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka priznaje se i djelatnim vojnim osoba kojima je mjesto službe na otoku, a mjesto prebivališta na kopnu ili drugom otoku, ili obratno, bez obzira na udaljenost.

- (3) Smatra se da djelatna vojna osoba ima riješeno stambeno pitanje ako ona ili član njezine obitelji (supružnik, maloljetno dijete ili dijete na redovom školovanju, a s kojim živi u obiteljskom domaćinstvu) u mjestu službe ili u mjestu udaljenom do 50 km od mjesta službe ima u vlasništvu stan ili obiteljsku kuću.
- (4) Dočasnici i časnici smješteni u vojnim lokacijama ostvaruju pravo na 50% najniže naknade za stanovanje.
- (5) Pod smještajem u vojnim lokacijama iz stavka 4. ovoga članka smatra se smještaj dočasnika i časnika koji neprekidno traje najmanje 30 dana.
- (6) Pod vojnim lokacijama u smislu odredbi ovoga članka ne smatraju se službeni stanovi te osobe smještene u službenim stanovima ne ostvaruju pravo na naknadu za stanovanje.
- (7) Djelatni vojnici/mornari kojima nije osiguran smještaj u vojnim lokacijama imaju pravo na naknadu za stanovanje, osim djelatnih vojnika/mornara iz članka 132. stavka 2. ovoga Zakona.
- (8) Ako su bračni ili izvanbračni supružnici imenovani ili raspoređeni u skladu sa stavkom 1. ili 2. ovoga članka i žive u zajedničkom kućanstvu, svaki od njih ostvaruje pravo na 50% pripadajuće naknade za stanovanje, osim ako se ne dogovore da jedan od njih ostvaruje puni iznos naknade.
- (9) Organizirani ili ugovoreni međumjesni prijevoz od mjesta prebivališta do mjesta službe isključuje pravo na naknadu za stanovanje, ako je to povoljnije za poslodavca.
- (10) Pravo na naknadu za stanovanje isključuje pravo na naknadu troškova međumjesnog prijevoza.
- (11) Iznimno od stavaka 9. i 10. ovoga članka, djelatne vojne osobe koje su raspoređene ili imenovane u mjesto službe u kojem nema mogućnosti najma stana ili kuće, ostvaruju pravo na naknadu za stanovanje prema mjestu službe i pravo na korištenje organiziranog ili ugovorenog prijevoza od mjesta službe do najbližeg mjesta gdje postoji mogućnost najma stana ili kuće, ili naknadu troškova prijevoza najjeftinijeg prijevoznika na toj relaciji ako organizirani ili ugovoreni prijevoz ne postoji.
- (12) Pravo na naknadu za stanovanje ostvaruje se umjesto naknade troškova zbog odvojenog života od obitelji.
- (13) Način utvrđivanja prava na naknadu za stanovanje propisuje se pravilnikom iz članka 132. stavka 3. ovoga Zakona.
- (14) Naknada za stanovanje iz stavka 1. ovoga članka se ne smatra oporezivim primitkom po osnovi nesamostalnog rada u skladu s propisima o porezu na dohodak.
- (15) Visinu naknade iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i popis mjesta službe iz stavka 11. ovoga članka odlukom određuje ministar obrane.“.

Članak 59.

Članak 134. briše se.

Članak 60.

U članku 137. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osnovnu plaću dočasnika i časnika raspoređenog na ustrojbeno mjesto izravno nižega čina od osobnoga čina čini aritmetička sredina osnovne plaće utvrđene za osobni čin i osnovne plaće čina ustrojbenog mjesta na koje je djelatna vojna osoba raspoređena.“.

Dosadašnji stavci 3. do 5. postaju stavci 4. do 6.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 7. riječi: „iz stavka 3. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 4. ovoga članka“.

Članak 61.

Članak 138. mijenja se i glasi:

- „(1) Osnovica za obračun plaće djelatne vojne osobe uvećat će se za 8% djelatnim vojnim osobama koje imaju znanstveni stupanj magistra znanosti odnosno za 15% djelatnim vojnim osobama koje imaju znanstveni odnosno akademski stupanj doktora znanosti.
- (2) Osnovica za obračun plaće djelatne vojne osobe uvećat će se za 8% djelatnim vojnim osobama koje su završile poslijediplomski sveučilišni studij i stekle akademski naziv sveučilišnoga specijalista.
- (3) Djelatnim vojnim osobama imenovanima na vojnodiplomatske dužnosti ili upućenima na rad u međunarodna tijela, koji ostvaruju pravo na deviznu plaću, mjesečna osnovica za obračun doprinosa uvećat će se za 8% za znanstveni stupanj magistra znanosti odnosno za 15% za znanstveni odnosno akademski stupanj doktora znanosti.
- (4) Pravo na uvećanje osnovice za obračun plaće za 8% ostvaruju i djelatne vojne osobe koje su završile četvrtu razinu slijedno-rastuće vojne izobrazbe i stekle inozemnu visokoškolsku kvalifikaciju koju je u svrhu stručnog priznavanja priznala nadležna agencija za znanost i visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj.“

Članak 62.

U članku 139. stavak 3. mijenja se i glasi:

- „(3) Dodatak za vojnu službu ostvaruju sve djelatne vojne osobe.“

Članak 63.

U članku 140. stavak 1. mijenja se i glasi:

- „(1) Djelatnoj vojnoj osobi koja je zbog privremene nesposobnosti za rad do 42 dana spriječena obnašati službu pripada naknada plaće u visini od 85% od njezine plaće.“

Članak 64.

Članak 142. mijenja se i glasi:

„Djelatnoj vojnoj osobi za vrijeme godišnjeg odmora i plaćenog dopusta pripada naknada plaće kao da je radila u redovnom radnom vremenu, a najmanje u visini njezine prosječne mjesečne plaće u prethodna tri mjeseca.“

Članak 65.

U članku 144. stavak 1. mijenja se i glasi:

- „(1) Djelatna vojna osoba koja je odlukom ministra obrane upućena u drugo javnopravno tijelo ili pravnu osobu zadržava pravo na osnovnu plaću osobnog čina, ako je to za nju povoljnije i druga materijalna prava u skladu s odredbama ovoga Zakona.

U stavku 3. riječi: „međunarodne organizacije i u Europsku uniju“ zamjenjuju se riječima: „međunarodna tijela“.

Članak 66.

U članku 149. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Pod službenim putovanjem iz stavka 1. ovoga članka smatra se putovanje do 30 dana neprekidno iz uobičajenog mjesta službe odnosno mjesta rada ili iz mjesta prebivališta odnosno boravišta djelatne vojne osobe u drugo mjesto udaljeno najmanje 30 kilometara, radi obavljanja u nalogu za službeno putovanje određenih poslova vezanih uz njezinu dužnost odnosno poslova u vezi sa službom u Oružanim snagama.“.

Članak 67.

Iza članka 149. dodaju se članak 149.a i naslov iznad njega koji glase:

„Naknada za posebne oblike rada u službi
Članak 149.a

- (1) Djelatnoj vojnoj osobi pripada pravo na naknadu za posebne oblike rada u službi.
- (2) Posebni oblici rada u službi iz stavka 1. ovoga članka su rad u terenskim uvjetima, stražarska služba i dežurstvo.
- (3) Pod radom u terenskim uvjetima iz stavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se vježbe, obuka i izobrazba na vojnim poligonima, uređenje i priprema vojnih i civilnih lokacija i terena, uklanjanje posljedica elementarnih nepogoda, dekontaminacija i asanacija terena te druge slične aktivnosti koje se provode na zemljištu, akvatoriju i podzemlju izvan vojnih lokacija uobičajenog smještaja i rada u trajanju duljem od 10 sati.
- (4) Pod stražarskom službom iz stavka 2. ovoga članka podrazumijeva se unutarnja služba namijenjena za fizičko osiguranje objekata, materijalnih sredstava i ljudi u skladu s propisom kojim se uređuje stražarska služba u Oružanim snagama.
- (5) Pod dežurstvom iz stavka 2. ovoga članka podrazumijeva se dežurstvo u funkciji unutarnje službe koje se provodi u Oružanim snagama u skladu s propisom kojim se uređuje unutarnja služba u Oružanim snagama.
- (6) Naknada za posebne oblike rada iz stavka 2. ovoga članka isključuje pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, rad noću, u smjenama, turnusima, subotom, nedjeljom, blagdanom, neradnim danom, stanju pripravnosti i slično.
- (7) Naknada za posebne oblike rada iz stavka 2. ovoga članka ne smatra se oporezivim primitkom po osnovi nesamostalnog rada u skladu s propisima o porezu na dohodak.
- (8) Visinu, uvjete i način ostvarivanja prava na naknadu iz stavka 2. ovoga članka propisuje odlukom ministar obrane uz prethodnu suglasnost ministra financija.“.

Članak 68.

Članak 150. mijenja se i glasi:

- „(1) Vojne osobe, službenici i namještenici imaju pravo na besplatnu ili subvencioniranu prehranu čiji broj obroka ovisi o vremenu i uvjetima obavljanja službe.
- (2) Vojne osobe smještene u vojnim lokacijama imaju pravo na besplatnu prehranu.
- (3) Prehrana iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se oporezivim primitkom po osnovi nesamostalnog rada u skladu s propisima o porezu na dohodak.
- (4) Način organiziranja prehrane, vrste obroka, pravo na besplatnu ili subvencioniranu prehranu, iznos subvencije i druga pitanja u vezi s prehranom pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.“.

Članak 69.

Članak 155. mijenja se i glasi:

„Djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, rad noću, u smjenama, turnusima, subotom, nedjeljom, blagdanom, neradnim danom, stanju pripravnosti i slično, nego ostvaruju dodatke za vojnu službu u skladu s člankom 139. ovoga Zakona.“

Članak 70.

U članku 158. stavku 3. riječi: „ustrojstvena jedinica Ministarstva obrane nadležna za upravljanje osobljem“ zamjenjuju se riječima: „ustrojstvena jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga nadležna za personalne poslove“.

Članak 71.

U članku 162. stavku 2. riječi: „terenski dodatak“ zamjenjuju se riječima: „dnevnicu za rad na terenu u inozemstvu“.

Članak 72.

Članak 163. briše se.

Članak 73.

Članak 169. mijenja se i glasi:

„(1) Za svakih navršenih pet mjeseci sudjelovanja u operaciji potpore miru, operaciji odgovora na krize, humanitarnoj operaciji i drugoj aktivnosti u inozemstvu osobe iz članka 161. ovoga Zakona ostvaruju pravo na obvezni plaćeni dopust u trajanju od 10 radnih dana nakon povratka u Republiku Hrvatsku.

(2) Osobe iz članka 161. ovoga Zakona koje su angažirane manje od pet mjeseci u operaciji potpore miru, operaciji odgovora na krize, humanitarnoj operaciji i drugoj aktivnosti u inozemstvu ostvaruju pravo na obvezni plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana za svaki navršeni mjesec proveden u operaciji potpore miru nakon povratka u Republiku Hrvatsku.

(3) Kada operacija potpore miru ili druga aktivnost u inozemstvu traje 10 i više mjeseci, Ministarstvo obrane obvezno je sudioniku nakon šest mjeseci omogućiti i financirati jednokratni posjet Republici Hrvatskoj radi korištenja godišnjeg odmora ili plaćenog dopusta u najduljem trajanju od 10 radnih dana ili sukladno propisima operacije potpore miru u koju je osoba iz članka 161. ovoga Zakona upućena.

(4) Osobe iz stavka 1. ovoga članka upućene u operacije potpore miru ili druge aktivnosti u inozemstvu imaju pravo na plaćeni dopust u trajanju od ukupno 10 radnih dana i pravo na naknadu troškova prijevoza u slučaju smrti člana uže obitelji.

(5) Osobe iz članka 161. ovoga Zakona mogu, temeljem pravila i propisa svake pojedinačne operacije potpore miru, neovisno o vremenu provedenom u operaciji potpore miru, koristiti slobodne dane stečene u području operacije po svom izboru i o svom trošku, po prethodnom odobrenju ovlaštenog časnika.

(6) Obveze ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga u pripremi za sudjelovanje u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu te ostala prava, obveze i odgovornosti osoba iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme sudjelovanja u operacijama odnosno drugim aktivnostima i nakon povratka u Republiku Hrvatsku propisuje ministar obrane pravilnikom iz članka 161. stavka 2. ovoga Zakona.“.

Članak 74.

U članku 175. stavku 3. točki 7. riječi: „ili droga“ brišu se.

Točke 8. i 9. mijenjaju se i glase:

„8. dovođenje u stanje pod utjecajem alkohola u službi i odbijanje testiranja na alkohol te dovođenje u stanje pod utjecajem alkohola na javnom mjestu u vojnoj odori

9. dovođenje u stanje pod utjecajem droga ili odbijanje testiranja na droge“.

U točki 26. iza riječi: „sukob“ dodaju se riječi: „unutar vojnih lokacija i građevina“.

U točki 28. iza riječi: „Ministarstva obrane“ dodaju se riječi: „ili imovine Republike Hrvatske“.

Točka 38. mijenja se i glasi:

„38. unošenje i omogućavanje unošenja droga u službene prostorije“.

Iza točke 41. dodaju se nove točke 42. i 43. koje glase:

„42. nepostupanje po naredbi ovlaštene službene osobe vojne policije prilikom obavljanja vojnopolicijskih poslova

43. dovođenje u zabludu službene osobe podnošenjem lažnih ili neistinitih podataka u svrhu nepripadnog ostvarivanja prava iz ovoga Zakona“.

Dosadašnja točka 42. postaje točka 44.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Smatra se da vojna osoba u organizmu ima droga ako se prisutnost droga utvrdi odgovarajućim sredstvima ili uređajima ili liječničkim pregledom ili analizom krvi i urina te se smatra da je vojna osoba koja je odbila testiranje konzumirala opojne droge.

(5) Smatra se da je vojna osoba pod utjecajem alkohola ako u organizmu ima alkohola iznad količine utvrđene posebnim propisima. Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se analizom krvi ili urina ili mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka ili liječničkim pregledom ili drugim metodama ili aparatima te se smatra da je vojna osoba koja je odbila testiranje pod utjecajem alkohola.“.

Članak 75.

Iza članka 178. dodaju se članak 178.a i naslov iznad njega koji glase:

„Stavljanje pod nadzor pripadnika Oružanih snaga
Članak 178.a

- (1) Nadležni zapovjednik ili osoba određena za dužnosti unutarnje službe može staviti pod nadzor pripadnika Oružanih snaga koji teže narušava ili remeti red u Oružanim snagama i o tome je dužan izvijestiti njegova nadređenoga te vojnu policiju.
- (2) Pripadnik Oružanih snaga iz stavka 1. ovoga članka može se staviti pod nadzor do dolaska vojne policije, ali ne dulje od šest sati.“.

Članak 76.

U članku 181. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. zaustavljanje u napredovanju u službi u trajanju od jedne do pet godina“.

Iza točke 1. dodaju se nove točke 2. i 3. koje glase:

„2. zaustavljanje u promaknuću u činu u trajanju od jedne do pet godina

3. jednokratna novčana kazna u iznosu od 500,00 do 1.500,00 kuna“.

U dosadašnjoj točki 2. koja postaje točka 4. broj: „21“ zamjenjuje se brojem: „11“.

Dosadašnje točke 3. do 7. postaju točke 5. do 9.

Dosadašnja točka 8. koja postaje točka 10. mijenja se i glasi: „raskid ugovora o školovanju, ugovora o kadetskoj službi, ugovora o izobrazbi, odnosno stručnom osposobljavanju“.

Dosadašnje točke 9. do 10. postaju točke 11. do 12.

Stavci 4. i 5. brišu se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 4.

Članak 77.

U članku 182. stavku 1. riječi: „dvije godine“ zamjenjuje se riječima: „jedne godine“.

U stavku 2. riječi: „pet godina“ zamjenjuje se riječima: „tri godine“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka brisanje stegovne kazne čije izvršenje traje dulje od tri godina provest će se nakon isteka kazne.“.

Dosadašnji stavci 3. do 7. postaju stavci 4. do 8.

Članak 78.

U članku 204. stavku 1. podstavku 5. riječi: „nakon isteka“ zamjenjuju se riječima: „tijekom ili nakon isteka“.

Članak 79.

Članak 205. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatnoj vojnoj osobi služba prestaje po sili zakona:

1. smrću, proglašenjem nestale osobe umrlom, odnosno utvrđenjem činjenice smrti
2. kada neopravdano izostane s posla pet radnih dana uzastopce, s danom napuštanja službe
3. kada ostvari uvjete za starosnu mirovinu u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, najkasnije s posljednjim danom kalendarske godine u kojem je ostvarila te uvjete
4. na temelju rješenja o prestanku službe zbog utvrđene nesposobnosti za djelatnu vojnu službu, danom utvrđenim rješenjem
5. na temelju odluke Predsjednika Republike o prestanku službe u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, danom utvrđenim odlukom
6. na temelju rješenja ministra obrane o prestanku službe s pravom na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad uzrokovane ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, ako joj je u odgovarajućem postupku utvrđena nemogućnost daljnjeg profesionalnog razvoja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, danom utvrđenim rješenjem
7. na temelju rješenja ministra obrane o prestanku službe zbog potreba službe u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, s posljednjim danom kalendarske godine u kojoj:
 - general/admiral, časnik odnosno dočasnik ima navršenih 60 godina života
 - brigadir/kapetan bojnog broda ima navršenih 58 godina života i 40 godina mirovinskog staža
 - pukovnik/kapetan fregate ima navršenih 57 godina života i 40 godina mirovinskog staža
 - bojniki/kapetan korvete ima navršenih 56 godina života i 40 godina mirovinskog staža
 - satnik/poručnik bojnog broda, natporučnik/poručnik fregate i poručnik/poručnik korvete ima navršenih 54 godine života i 40 godina mirovinskog staža
 - časnički namjesnik ima navršenih 56 godina života i 40 godina mirovinskog staža
 - stožerni narednik ima navršenih 55 godina života i 40 godina mirovinskog staža
 - nadnarednik ima navršenih 54 godine života i 40 godina mirovinskog staža
 - narednik, desetnik i skupnik ima navršenih 53 godina života i 40 godina mirovinskog staža.
8. kada vojnik/mornar primljen u službu na temelju ugovora o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme navršiti 45 godina života, najkasnije s posljednjim danom kalendarske godine u kojoj navršava te godine života, ako ne ispunjava uvjete za prestanak službe zbog razloga navedenih u točki 6. ovoga stavka.
9. na temelju rješenja o potpunom ili djelomičnom gubitku radne sposobnosti, danom utvrđenim rješenjem
10. ako je ocijenjena službenom ocjenom „ne zadovoljava“, danom izvršnosti rješenja
11. ako joj je izrečena stegovna kazna prestanka službe, danom izvršnosti rješenja vojnostegovnog suda o izricanju kazne
12. kada je osuđena na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci, danom saznanja za pravomoćnu presudu
13. kada se sazna da u vrijeme prijma u službu nije ispunjavala uvjete za prijam, danom saznanja
14. kada se sazna da je u vrijeme prijma u službu postojala zapreka za prijam propisana člankom 35. stavkom 1. podstavkom 2. ovoga Zakona, danom saznanja

15. kada je tijekom službe osuđena na kaznu zatvora za kazneno djelo koje je zapreka za prijam, danom saznanja

16. istekom roka raspolaganja iz članka 64. stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga Zakona, prvog dana nakon isteka roka

17. kada se tijekom službe utvrdi da osoba ne zadovoljava sigurnosne kriterije, danom utvrđenja

18. kada navršši 65 godina života i najmanje 15 godina mirovinskoga staža.

(2) Iznimno, djelatnoj vojnoj osobi iz stavka 1. točki 3. i 7. ovoga članka, sa zvanjem doktora medicine koja posjeduje odobrenje za samostalni rad i raspoređena je na ustrojbenom mjestu zdravstvene službe djelatna vojna služba prestaje s posljednjim danom kalendarske godine u kojoj navršava 65 godina života.

(3) Iznimno, vojnom specijalistu iz stavka 1. točki 3. i 7. ovoga članka, djelatna vojna služba prestaje s posljednjim danom kalendarske godine u kojoj navršava 62 godine života.

(4) Iznimno od stavka 1. točke 7. i stavaka 2. i 3. ovoga članka, djelatnoj vojnoj osobi služba može prestati na temelju rješenja ministra obrane o prestanku službe zbog potreba službe u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba i prije ispunjenja uvjeta iz stavka 1. točke 7. i stavaka 2. i 3. ovoga članka, danom utvrđenim rješenjem.

(5) Iznimno od stavka 1. točke 7. ovoga članka, djelatnu vojnu osobu iz posebno opravdanih razloga može se zadržati u službi do dvije godine iako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. točke 7. ovoga članka.

(6) Djelatnoj vojnoj osobi iz stavka 1. točki 4., 6. i 7. i stavka 4. ovoga članka, ne može prestati služba ako je protiv nje pokrenut ili se vodi stegovni postupak do okončanja stegovnog postupka koji se u tom slučaju mora provesti po hitnom postupku i okončati najkasnije u roku od 45 dana od dana pokretanja stegovnog postupka.“.

Članak 80.

Naslov iznad članka 208. i članak 208. mijenjaju se i glase:

„1.5. Prestanak službe tijekom ili istekom probnog rada vojnika/mornara

Članak 208.

(1) Djelatnom vojniku/mornaru koji nije zadovoljio na probnom radu djelatna vojna služba prestaje tijekom ili istekom probnog rada.

(2) Odluka o prestanku službe iz stavka 1. ovoga članka nije upravna stvar.“.

Članak 81.

U članku 213. stavku 2. iza riječi: „pravo“ dodaju se riječi: „uz iskaznicu iz članka 24. ovoga Zakona“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Osobe iz stavka 2. ovoga članka mogu uz predočenje iskaznice iz članka 24. ovoga Zakona o svom trošku kupovati dijelove odore s propisanim oznakama pripadnosti Oružanim snagama.“.

Dosadašnji stavci 3. do 6. postaju stavci 4. do 7.

Iza dosadašnjeg stavka 6. koji postaje stavak 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Osobe iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju u obredima u Oružanim snagama uz potporu Ministarstva obrane u skladu s pravilnikom iz članka 9. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 82.

(1) Djelatne vojne osobe sa zvanjem doktora medicine zatečene u činu poručnika/poručnika korvete na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prevode se po sili zakona u čin natporučnika/poručnika fregate.

(2) Za djelatne vojne osobe iz stavka 1. ovoga članka i za djelatne vojne osobe doktore medicine zatečene u činu natporučnika/poručnika fregate na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, vrijeme provedeno u činu poručnika/poručnika korvete do dana stupanja na snagu ovoga Zakona računa se u vrijeme provedeno u činu potrebno za promicanje u viši čin.

Članak 83.

(1) Časnici službi i struka koji su stariji od godina života propisanih odredbama ovoga Zakona potrebnim za upućivanje na treću razinu slijedno-rastuće vojne izobrazbe mogu biti upućeni na tu izobrazbu neovisno o godinama života najkasnije do 31. prosinca 2019.

(2) Časnici koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završili treću razinu slijedno rastuće časničke izobrazbe u funkcionalnom području mogu biti promaknuti u čin brigadira/kapetana bojnog broda i bez završene vojne izobrazbe iz članka 32. ovoga Zakona.

Članak 84.

(1) Vojni specijalisti zatečeni u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, koji su prije prevođenja bili dočasnici ili časnici, prevode se u dočasnike i časnike osobnog čina iste razine, u slučaju promjene kategorije ustrojbenog mjesta iz vojnog specijalista u djelatnog dočasnika ili časnika, po sili zakona na dan 1. siječnja 2019.

(2) Vojnim specijalistima iz stavka 1. ovoga članka vrijeme provedeno u činu vojnog specijalista računa se u vrijeme za promaknuće u viši čin dočasnika ili časnika.

Članak 85.

(1) Djelatna vojna osoba kojoj je utvrđeno pravo na naknadu za stanovanje u skladu s odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 50/16) nastavlja koristiti pravo na naknadu za stanovanje do stupanja na snagu odluke iz članka 58. ovoga Zakona.

(2) Pravo na naknadu za stanovanje ostvaruju i djelatne vojne osobe raspoređene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona po potrebi službe u mjesto službe koje je najmanje 50 km udaljeno od mjesta njihovog prebivališta ili kojima je mjesto službe na otoku, a mjesto prebivališta na kopnu ili drugom otoku, ili obratno, bez obzira na udaljenost.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donijet će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 86.

(1) Djelatnim vojnicima/mornarima sa sklopljenim ugovorom o vojničkoj službi zatečenima u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo obrane ponudit će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a najkasnije 90 dana prije isteka ugovora, sklapanje ugovora o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme.

(2) Djelatnim vojnicima/mornarima zatečenima u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona s kojima u roku iz stavka 1. ovoga članka neće biti sklopljen ugovor o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme služba prestaje istekom roka važenja ugovora o vojničkoj službi.

Članak 87.

(1) Djelatnim vojnicima/mornarima zatečenim u službi na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje služba na temelju rješenja ministra obrane o prestanku službe u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, najkasnije s posljednjim danom kalendarske godine u kojoj navršavaju 50 godina života.

(2) Djelatni vojnici/mornari iz stavka 1. ovoga članka materijalna prava ostvaruju na temelju ovoga Zakona i provedbenih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Članak 88.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona časnici i dočasnici zatečeni na dužnosti ustrojbenog čina nižeg od osobnog čina zadržavaju pravo na plaću prema odluci o rasporedu do isteka roka rasporeda, a najdulje dvije godine.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona časnici i dočasnici zatečeni na dužnosti ustrojbenog čina višeg za dva od osobnog čina mogu na toj dužnosti ostati prema odluci o rasporedu do isteka roka rasporeda, a najdulje dvije godine, osim osoba iz članka 56. stavaka 2. i 4. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 50/16).

Članak 89.

(1) Osobe kojima je do 31. prosinca 2003. prestala djelatna vojna služba, a koje su na dan prestanka službe bile u činu djelatnog stožernog brigadira, danom stupanja na snagu ovoga Zakona prevode se po sili zakona u čin brigadnog generala.

(2) Ovlašćuje se Ministarstvo obrane da na temelju službenih evidencija donese akt o prevođenju u čin za osobe iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prevođenje čina iz stavka 1. ovoga članka nema nikakve financijske učinke na ranije stečena prava po osnovi osobnoga čina.

Članak 90.

(1) Prijam, promicanje i izdvajanje pripadnika Oružanih snaga do 31. prosinca 2018. provodit će se u skladu s planovima i provedbenim propisima donesenim u skladu s odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 50/16).

(2) Standardi profesionalnog razvoja djelatnih vojnih osoba do 31. prosinca 2018. određivat će se u skladu s provedbenim propisima donesenim u skladu s odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 50/16).

Članak 91.

(1) Podzakonski propisi na temelju ovlasti iz članaka 4., 11., 12., 19., 22., 23., 43., 51., 53., 55., 58., 67. i 68. ovoga Zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Provedbeni propisi koji su doneseni na temelju ovlasti iz Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 73/13, 75/15 i 50/16) uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 92.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

U petoj godini primjene Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, s njegovim novelama, pokazalo se potrebnim određena rješenja izmijeniti odnosno dopuniti i na drugačiji način urediti radi kvalitetnije potpore daljnjem razvoju Oružanih snaga Republike Hrvatske. Cilj predloženoga Zakona je učinkovitije ostvarivanje svrhe pojedinih instituta.

Godina 2017. bila je proglašena godinom vojnika, dočasnika i časnika, s temeljnim ciljem podizanja standarda i uvjeta života i rada vojnicima, dočasniciima i časnicima, državnim službenicima i namještenicima pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske, a godina 2018. proglašena je godinom spremnosti i aktivnosti hrvatskog vojnika.

Radi povećanja standarda života, rada i obuke pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, promicanja vojnog poziva i vrijednosti Domovinskog rata, povećanja sigurnosti i zaštite stanovništva, a u kontekstu promjena u sigurnosnom okružju te odgovora na sigurnosne izazove, pristupilo se izradi novog operativnog rasporeda Oružanih snaga Republike Hrvatske kroz povratak postrojbi u Sinj, Varaždin i Ploče te dolaskom postrojbe u Vukovar. Povratak pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u Vojarnu 126. brigade Hrvatske vojske u Sinj te dolazak Oružanih snaga Republike Hrvatske u Vojarnu 204. brigade Hrvatske vojske u Vukovar realiziran je 2017. godine. Povratak postrojbi u Varaždin i Ploče očekuje se u 2018. godini.

Napušta se koncept putujuće vojske, a novi raspored postrojbi omogućit će pravodobno djelovanje u uvjetima pomoći stanovništvu i civilnim institucijama, stvaranje preduvjeta za narastanje snaga i stvaranje percepcije lokalnog stanovništva o prisutnosti Oružanih snaga Republike Hrvatske, kao čimbenika sigurnosti i zaštite – dio sustava domovinske sigurnosti.

Kroz sustavnu popunu osobljem koje gravitira prema novim lokacijama postići će se stanje da većina pripadnika određene postrojbe živi i radi u gradu ili bližoj okolici gdje se nalazi njegova postrojba.

Započet je proces tranzicije i pomlađivanja Oružanih snaga Republike Hrvatske novim zapovjednim kadrom, školovanim u inozemstvu i s iskustvom iz Domovinskog rata. Tako su 31. prosinca 2017. godine umirovljeni neki od zapovjednika u Oružanim snagama Republike Hrvatske, a te dužnosti od 1. siječnja 2018. preuzeli su novi zapovjednici.

Tijekom 2017. godine povećane su određene naknade i materijalna prava, poboljšani su smještajni i radni kapaciteti i izjednačen je i podignut standard prehrane pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Ovim Zakonom predlaže se vraćanje posebnih naknada za stražu, dežurstvo i rad na terenu. Odredbom članka 155. važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske propisano je kako za sve oblike rada povrh redovnog radnog vremena djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće. Predlaže se da se odredbe prema kojima djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće za stražu, dežurstvo i rad na terenu izmijene tako da djelatnoj vojnoj osobi pripada pravo na naknadu za posebne oblike rada u službi i da su ti posebni oblici rada, rad u terenskim uvjetima, stražarska služba i dežurstvo. Riječ je o najčešćim zadaćama koje se obavljaju izvan redovnog radnog vremena.

Proces izdvajanja temeljem potreba službe posljednjih nekoliko godina odvija se u skladu s godišnjim planom izdvajanja i kriterija koji se na godišnjoj razini propisuju. Predlaže se da se zakonski uredi vrijeme prestanka djelatne vojne službe po sili zakona s pravom na starosnu mirovinu po posebnom propisu koji bi propisao navršene godine života, ovisno o osobnom činu uz uvjet ispunjavanja uvjeta godina mirovinskog staža. Temeljna je zamisao da se omogući točno utvrđivanje vremena završetka profesionalne vojne karijere, kako bi se djelatne vojne osobe pravodobno pripremile za tranziciju, a vojnom sustavu osigurala mogućnost, vrijeme i prostor za planiranje upravljanja ljudskim potencijalima. Inače, većina oružanih snaga, a osobito u državama članicama NATO saveza ima definiran trenutak kada završava karijera djelatne vojne osobe.

II. PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM ZAKONOM

Nakon suspenzije vojnog roka i uvođenja dragovoljnog vojnog osposobljavanja 2008. godine, prvi put je 2017. godine upućen treći naraštaj dragovoljnih ročnika u istoj kalendarskoj godini. Povećan je interes i za prijam profesionalnih vojnika, dočasnika i časnika.

Cilj predloženoga Zakona je učinkovitije ostvarivanje svrhe pojedinih instituta te se ovim Zakonom predlaže skraćenje trajanja prvog ugovora za vojnika/mornara s četiri na dvije godine.

Riječ je o ugovorima na određeno vrijeme kojima vojnici/mornari pristupaju u djelatnu vojnu službu, a za koje su dosadašnja iskustva pokazala kako su po trajanju dostatni za ocjenu zadovoljavanja kriterija vojničke službe.

Rok od dvije godine je predložen kao najkraći rok u kojem se odlučuje hoće li vojnici/mornari biti upućeni na dočasničku izobrazbu ili ne. Nakon uspješno završene specijalističke vojne obuke, vojnici/mornari upućuju se odlukom o rasporedu na obnašanje vojničke dužnosti.

Ugovor o vojničkoj službi u trajanju od dvije godine propisuje da probni rad traje šest mjeseci, dok specijalistička vojna obuka traje do četiri mjeseca. Ovom izmjenom omogućilo bi se raskidanje ugovora i tijekom ili nakon završetka specijalističke vojne obuke ako vojnici/mornari na dužnosti u prvim mjesecima ne ispunjava kriterije. Prvotna zamisao ugovorne vojničke službe utemeljena je na tome da bi vojnici/mornari uz prijam do 27 godina mogli ostati u službi najdulje do 35 godine života kad im je s obzirom na odnose na tržištu rada ostvariva druga karijera.

Uvođenjem trećeg ugovora najviša dob za vojnike/mornare podignuta je na 41 odnosno 42 godine kada je njihova dobna prikladnost za vojničku službu manja. Stoga se uz ugovor na određeno vrijeme u trajanju od dvije godine predlaže mogućnost potpisivanja drugog ugovora na neodređeno vrijeme. Kako dob vojnika/mornara iz praktičnih razloga i zahtjeva službe treba ograničiti, predviđeno je da vojnička služba po ugovoru na neodređeno vrijeme traje najdulje do 45 godine života ovisno o postojećim potrebama za osobljem.

U skladu s važećim Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske nije moguće primiti u službu vojnog specijalista ili ugovornog pričuvnika koji je stariji od 29 godina i koji do tada nije služio vojni rok ili završio dragovoljno vojno osposobljavanje jer je postavljena dobna granica od 29 godina. Vojni specijalisti, kao kategorija djelatne vojne osobe i ugovorni pričuvnici, kao vojne osobe moraju proći određeni program vojnog osposobljavanja kojim će steći vojna znanja. Predloženom Zakonom omogućit će se da osobe završe određeni program i da im se omogući pristup u Oružane snage Republike Hrvatske.

Priznaje se dragovoljno vojno osposobljavanje osobama kojima je prekinuta kadetska služba, a koje su uspješno završile odgovarajući program obuke za kadete jer su u tom razdoblju stekli znanja odgovarajuća programu dragovoljnog vojnog osposobljavanja.

Predlaže se uvođenje kasnog prijma za vrhunске sportaše odnosno prijma iznad propisanih dobi. Takvo rješenje predloženo je da obuhvati i doktore medicine zbog njihove deficitarnosti u vojnom sustavu.

Predložen je izravno prijam kadeta, koji ne uspijevaju zadovoljiti akademske obveze, u ugovornu vojničku službu. Pri odabiru za kadete oni su već prošli odabirni postupak te su tijekom studiranja stekli vojnička znanja i iskustva koja ih nedvojbeno čine kvalificiranim za vojnike.

Za kandidate za časnike sa zvanjem doktora medicine predložena je dodjela časničkog čina natporučnika/poručnika fregate. Ovime se posebno priznaje dulje školovanje doktora medicine, a na tragu je rješenja oružanih snaga drugih država.

Predlaže se da Zakonom ne bude ograničen rok osposobljavanja vojnih specijalista. Osposobljavanje treba trajati različito, ovisno o zahtijevanom znanju i sposobnostima te specifičnostima pojedinih ustrojbenih mjesta vojnih specijalista. Dinamiku i trajanje osposobljavanja za vojnog specijalista uredit će se programom za osposobljavanje.

Rok raspoređivanja na ustrojbenom mjestu djelatnih dočasnika i časnika u trajanju od četiri godine nije primjenjiv za sva ustrojbenja mjesta. Niz dočasničkih i časničkih dužnosti i ustrojbenih mjesta koja zbog svojih specifičnosti ne bi mogla biti obuhvaćena rotacijom raspoređenog osoblja nakon isteka roka od četiri godine.

Uz zapovjedne i voditeljske dužnosti predlaže se da četverogodišnjim rotacijama budu obuhvaćene i dužnosti prvih dočasnika.

U skladu s važećim Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske vojnici/mornari tijekom zadnje godine trećeg ugovora u vojničkoj službi mogu biti premješteni uz osobnu suglasnost u drugo državno tijelo čime se isključuje mogućnost premještaja iz Oružanih snaga Republike Hrvatske u Ministarstvo obrane. S obzirom da postoji interes i potreba da vojnici/mornari nakon završene vojničke karijere nastave raditi predlaže se urediti predloženim Zakonom ovo područje, kao i da ovo upućivanje može biti bilo kada tijekom drugog ugovora, a ne samo tijekom zadnje godine.

Djelatnu vojnu osobu izabranu u nastavno, suradničko, znanstveno ili znanstveno-nastavno zvanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, a koja je sudjelovala u nastavi na studijskim programima ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu i kojoj je završila djelatna vojna služba, propisuje se da ministar obrane može primiti u službu u Oružane snage Republike Hrvatske u svojstvu službenika na određena ustrojbenja mjesta.

Budući da je važećim Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske propisano da su svi djelatni vojnici/mornari za vrijeme službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske smješteni u vojnim lokacijama bez naknade, predloženo je propisati mogućnost djelatnim vojnicima/mornarima na neodređeno i ugovornim djelatnim vojnicima/mornarima mogućnost izbora smještaja u vojnoj lokaciji ili izvan vojne lokacije, zbog ostvarivanja društvenih, obiteljskih, socijalnih i drugih potreba, kao i očuvanja motivacije za vojni poziv.

Postojeća odredba na temelju koje se naknada za stanovanje vezala uz raspored u mjesto službe koje je najmanje 50 km udaljeno od dosadašnjeg mjesta službe izlazi iz okvira osnovne svrhe propisivanja naknade koja bi trebala biti u službi potpore kvaliteti življenja odnosno naknade povećanih materijalnih troškova života, troškova najma stana, uslijed rasporeda po potrebi službe izvan mjesta prebivališta. Osnovni uvjet za priznavanje prava treba biti udaljenost mjesta prebivališta i mjesta službe, a ne dosadašnje mjesto službe i sadašnje trenutno mjesto službe.

Ovim Zakonom predlaže se uvođenje posebnih naknada za stražu, dežurstvo i rad na terenu. Odredbom članka 155. važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske propisano je kako za sve oblike rada povrh redovnog radnog vremena djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće. Stoga se predlaže da se odredbe prema kojima djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće za stražu, dežurstvo i rad na terenu izmijene tako da djelatnoj vojnoj osobi pripada pravo na naknadu za posebne oblike rada u službi i da su ti posebni oblici rada, rad u terenskim uvjetima, stražarska služba i dežurstvo. Riječ je o najčešćim zadaćama koje se obavljaju izvan redovnog radnog vremena.

Proces izdvajanja temeljem potreba službe posljednjih nekoliko godina odvija se u skladu s godišnjim planom izdvajanja i kriterija koji se na godišnjoj razini propisuju. Predlaže se da se zakonski uredi vrijeme prestanka djelatne vojne službe po sili zakona s pravom na starosnu mirovinu po posebnom propisu koji bi propisao navršene godine života, ovisno o osobnom činu uz uvjet ispunjavanja uvjeta godina mirovinskog staža. Temeljna je zamisao da se omogući točno utvrđivanje vremena završetka profesionalne vojne karijere, kako bi se djelatne vojne osobe pravodobno pripremile za tranziciju, a vojnom sustavu osigurala mogućnost, vrijeme i prostor za planiranje upravljanja ljudskim potencijalima. Inače, većina oružanih snaga, a osobito u državama članicama NATO saveza ima definiran trenutak kada završava karijera djelatne vojne osobe.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1. propisuje se odnosno usklađuje naziv grane Oružanih snaga Republike Hrvatske Hrvatsko ratno zrakoplovstvo.

Uz članak 2. propisuje se kada djelatnoj vojnoj osobi, državnom službeniku i namješteniku može na temelju posebnog odobrenja ministra obrane biti dopušten rad kod druge pravne osobe ako to nije u suprotnosti s interesima službe, odnosno biti članom upravnog odnosno nadzornog odbora trgovačkog društva ako se radi o trgovačkim društvima od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, kao i za obavljanje djelatnosti i poslova izvan radnog vremena ako to nije u suprotnosti s interesima službe.

Uz članak 3. pored vojne policije u obavljanju službene zadaće nose i upotrebljuju vatreno i drugo oružje i pripadnici drugih postrojbi povremeno, primjerice na straži, a pripadnici drugih postrojbi i svakodnevno. Pored toga pripadnici nekih postrojbi su dodatno ovlašteni za uporabu oružja prema drugim propisima. Stoga je predloženo brisanje riječi koje ovo pravo ograničava samo na vojnu policiju.

Uz članak 4. do sada su Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske propisani uvjeti za prijam u službu. Međutim do sada nije bilo zakonske obveze redovitog provjeravanja tjelesne spremnosti, a i obveza praćenja psihičkog stanja pripadnika odnosno psiholoških periodičkih pregleda nije bila propisana. S obzirom na navedeno daje se uporište za postupanje u oba područja. Ujedno se propisuje kako će to biti utvrđeno pravilnikom ministra obrane kojim se propisuju uvjeti za prijam u službu.

Uz članak 5. umjesto dosadašnje formulacije pričuvnici pozvani na obuku predlaže se formulacija pričuvnici pozvani na službu u Oružane snage Republike Hrvatske kako bi se preciznije uredila situacija ako se pričuvnici koriste kao pomoć civilnim institucijama odnosno u svim drugim slučajevima, koji se ne mogu svesti pod pojam obuke. Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske predviđeno je uvođenje različitih programa za razvijanje sigurnosne kulture te je predloženo da i polaznici tih programa također čine mirnodopski sastav Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz članak 6. propisuje se da vojnici/mornari pristupaju u Oružane snage Republike Hrvatske na temelju ugovora o službi.

Uz članak 7. predlaže se dopuna radi omogućavanja prijma u službu vojnih specijalista i ugovornih pričuvnika. U skladu s važećom odredbom nije moguće primiti u službu vojnog specijalista ili ugovornog pričuvnika koji je stariji od 29 godina i koji do tada nije služio vojni rok ili završio dragovoljno vojno osposobljavanje jer je postavljena dobna granica na 29 godina. Vojni specijalisti kao kategorija djelatne vojne osobe i ugovorni pričuvnici kao vojne osobe moraju proći određeni program vojnog osposobljavanja kojim će steći osnovna vojna znanja. Dodavanjem ove odredbe omogućit će se da i te osobe završe određeni skraćeni program i da im se omogući pristup u Oružane snage Republike Hrvatske. Priznaje se dragovoljno vojno osposobljavanje osobama kojima je prekinuta kadetska služba, a koji su uspješno završili odgovarajući program obuke za kadete jer su u tom razdoblju stekli znanja odgovarajuća programu dragovoljnog vojnog osposobljavanja.

Uz članak 8. predlaže se uvođenje kasnog prijma za vrhunske sportaše odnosno prijma iznad propisanih dobi, koje su najviše 30 godina. Isto rješenje je predloženo da obuhvati i doktore medicine, zbog njihove deficitarnosti u vojnom sustavu.

Uz članak 9. uvjet razine postignutog stupnja stručne spreme usklađen je u izričaju s važećim nazivljem. U skladu s trendovima javljanja na dragovoljno vojno osposobljavanje kod popune djelatnih vojnih osoba, predloženo je kako bi bila proširena baza za prijam vojnika podizanje dobne granice za prijam na 30 godina.

Uz članak 10. propisuje se sklapanje ugovora o vojničkoj službi u trajanju od dvije godine. Probni rad sastoji se od specijalističke vojne obuke i obuke na temelju obnašanja vojničke dužnosti i traje najdulje šest mjeseci.

Uz članak 11. propisuje se da Ministarstvo obrane može u skladu s potrebama službe s djelatnim vojnikom/mornarom sklopiti drugi ugovor o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme, najkasnije 90 dana prije isteka prvoga ugovora. Ugovorom se prvenstveno utvrđuje početak službe, obveza obavljanja službe na cijelom području Republike Hrvatske, obveza sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, plaća, uvjeti i posljedice raskida ugovora, otkazni rok, način rješavanja sporova te druga prava i obveze u vezi s obavljanjem vojničke službe. Uvjete i postupak za sklapanje ugovora odlukom propisuje ministar obrane.

Uz članak 12. jedna godina u koju ulazi šest mjeseci probnog rada nije dovoljna za procjenu kvalitete vojnika kao potencijalnog dočasnika. Imajući u vidu da se čin skupnika dodjeljuje najboljim vojnicima nakon završene izobrazbe za razvoj vođa istima bi trebao biti omogućen razvoj prvo kroz vojničke činove. Predloženom izmjenom jasno i nedvosmisleno bi se odredile godine života kao uvjet za prijam dočasnika. Ostale odredbe Zakona koje određuju godine života kao uvjete za određena pitanja definirane su upravo na način kako je predloženo. Godine se predlažu povisiti s 29 na 30. Ujedno se usklađuje dobna granica u kojoj se propisuje kada se vojnik/mornar upućuje na prvu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za dodjelu čina skupnika.

Uz članak 13. predložen je izravno prijam kadeta koji ne uspijevaju zadovoljiti akademske obveze u ugovornu vojničku službu. Pri odabiru za kadete oni su već prošli odabirni postupak te su tijekom studiranja stekli vojnička znanja i iskustva koja ih nedvojbeno čine kvalificiranim za vojnike/mornare. Ujedno time im se omogućuje da uđu u vojnu službu te da lakše otplaćuju dug po kadetskom ugovoru.

Uz članak 14. propisuje se da se osobe koje se upućuju na osposobljavanje za časnike smatraju vojnom osobom te ostvaruje prava i obveze djelatne vojne osobe.

Uz članak 15. propisuje se da se za osobe koje se upućuju na osposobljavanje za časnike briše rok u trajanju do godinu dana.

Uz članak 16. za kandidate za časnike sa zvanjem doktora medicine predložena je dodjela časničkog čina natporučnika/poručnika fregate, a ne poručnika/poručnika korvete kao kod ostalih rodova, službi i struka. Ovime se posebno priznaje dulje školovanje doktora medicine, a na tragu je rješenja oružanih snaga drugih država.

Uz članak 17. propisuje se da se za osobe vojne specijaliste briše rok u trajanju do godinu dana te se te osobe smatraju vojnom osobom te ostvaruje prava i obveze djelatne vojne osobe. Predloženo je da Zakonom ne bude ograničen rok osposobljavanja vojnih specijalista. Osposobljavanje treba trajati različito, ovisno o zahtijevanom znanju i sposobnostima te specifičnostima pojedinih ustrojbenih mjesta vojnih specijalista. Dinamiku i trajanje osposobljavanja za vojnog specijalista uredit će se programom za osposobljavanje.

Uz članak 18. važećom odredbom nije regulirana mogućnost upućivanja djelatnih vojnih osoba na dužnosti u strukture Europske unije, nacionalna i multinacionalna zapovjedništva i stožere savezničkih i partnerskih država te međunarodne civilne i vojne institucije iz područja sigurnosti i obrane te se planira upućivanja djelatnih vojnih osoba na predložene dužnosti koje bi bile obuhvaćene pojmom međunarodna tijela. U skladu s člankom 14. Zakona o roditeljskim potporama zaposleni roditelj po isteku roditeljskog dopusta ima pravo na roditeljski dopust u najduljem trajanju do šest odnosno 30 mjeseci. Navedena izmjena odnosno razrješenje dužnosti djelatne vojne osobe koja koristi roditeljski dopust u trajanju duljem od šest mjeseci predložena je s ciljem ostvarenja potreba službe za potpunom odgovarajućeg mjesta odnosno osiguranja funkcioniranja ustrojstvene jedinice za vrijeme odsutnosti djelatne vojne osobe. S druge strane, predlaže se dopuna da je djelatnoj vojnoj osobi omogućen raspored na istu vrstu poslova koje je obavljala prije razrješenja.

Uz članak 19. rok raspoređivanja na ustrojbenom mjestu djelatnih časnika i dočasnika u trajanju od četiri godine nije primjenjiv za sva ustrojbeno mjesta. Trenutno postoji niz časničkih i dočasničkih dužnosti i ustrojbenih mjesta koja zbog specifičnosti ne bi mogla biti obuhvaćena rotacijom osoblja nakon isteka roka od četiri godine. Uz zapovjedne i voditeljske dužnosti, predlaže se da četverogodišnjim rotacijama budu obuhvaćene i dužnosti prvih dočasnika. Ove dužnosti bi ujedno bile jedine dužnosti kod kojih bi postojao uvjet roka rasporeda u trajanju od četiri godine. Predlaže se propisati donošenje pravilnika kojim će se regulirati način i postupak odabira za dužnosti, uključujući i kriterije bodovanja, dinamiku i postupak rotacije osoblja na dužnostima te pitanje popune postrojbi s posebnim uvjetima popune.

Uz članak 20. sada važećim zakonskim tekstom nije regulirana mogućnost upućivanja djelatnih vojnih osoba na naprijed navedene dužnosti te se planiraju, upućivanja djelatnih vojnih osoba na predložene dužnosti.

Uz članak 21. propisuje uvjete za raspored djelatne vojne osobe na ustrojbeno mjesto izravno nižeg čina. Prema važećoj odredbi Zakona u primjeni dovodi do zadržavanja prava na plaću osobnog čina za sve djelatne vojne osobe raspoređene na ustrojbeno mjesto nižeg čina, uključivo i one koje su raspoređene na temelju rješenja vojnostegovnog suda zbog izrečene stegovne kazne, kao i za one koje su zatražile raspored na temelju osobne zamolbe. Stoga se predlaže ove dvije kategorije djelatnih vojnih osoba izuzeti od zadržavanja prava osobnog čina. Kako osobe koje su na ustrojbenom nižem mjestu obavljaju poslove odgovarajuće tom mjestu nameće se kao zaključak da trebaju biti plaćene u skladu s tim mjestom. Kako viši čin treba označavati višu osobnu razinu stručnosti, onda je za očekivati kako će takva osoba i poslove nižeg ustrojbenog mjesta obavljati s višom stručnošću. Stoga je predložen način izračuna plaće.

Uz članak 22. propisuje se da časnik i dočasnik raspoređen na dužnost u Glavnom stožeru Oružanih snaga Republike Hrvatske, zapovjedništvu grane i zapovjedništvu jednake razine može istovremeno biti dodatno raspoređen na zapovjednu ili drugu dužnost u drugoj ustrojstvenoj jedinici Oružanih snaga Republike Hrvatske iste ili niže razine u okviru istoga roda, službe, struke odnosno funkcionalnoga područja. Ustrojbeno mjesta koja se mogu dodatno popunjavati utvrđuju se ustrojem Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Republike Hrvatske. Ako ta osoba obnaša dodatnu dužnost, ostvaruje pravo na novčanu naknadu u iznosu koji odlukom odredi ministar obrane. Uvjeti, način i postupak za raspored na dužnost propisuju se pravilnikom.

Uz članka 23. trenutno je manji broj djelatnih časnika i dočasnika u Oružanim snagama Republike Hrvatske raspoređeno na ustrojbeno mjesto dva čina više od osobnog. Izmjenama ustroja, smanjenjem razine ustrojbenog mjesta ili preraspodjelom osoblja na druge dužnosti ne bi se dovelo u pitanje funkcioniranje Oružanih snaga Republike Hrvatske. Svi ti djelatnici u skladu s važećim zakonskim odredbama na mjestima dva čina više od osobnog mogu biti raspoređeni najdulje dvije godine. Ako bi i bili promaknuti u čin opet bi se radilo o rasporedu na dužnosti višeg čina od osobnog i ne bi postojala zakonska mogućnost ostanka na istom ustrojbenom mjestu. Unutar pojedinih službi i struka zbog njihove malobrojnosti postoje ograničene mogućnosti rotacija na druge odgovarajuće dužnosti te je stoga za njih predloženo zadržavanje mogućnosti rasporeda i za dva čina više. Predloženo je da mogu biti raspoređeni na ustrojbenom mjestu do dva čina više od osobnog čina vojnici/mornari, kod kojih čin ne podrazumijeva višu razinu odgovornosti i stručnosti, zatim vojni specijalisti koji su vezani uz određeno radno mjesto te djelatna vojna osoba upućena u međunarodna tijela. Intencija je omogućiti daljnji raspored na ustrojbeno mjesto višeg čina od osobnog za djelatne vojne osobe koje su dvije godine uspješno obnašala dužnost višeg ustrojbenog mjesta, a za tim i dalje postoji potreba službe.

Uz članak 24. Oružane snage Republike Hrvatske dijele se na grane, rodove, službe, struke i njihove specijalnosti i ministar obrane odlukom propisuje rodove, službe i struke te njihove specijalnosti na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske. Vojno-stručna specijalnost (VSSp) važna je i omogućuje izradu ustroja Oružanih snaga Republike Hrvatske, pregled potreba za popunu pojedinih VSSp-a, pregled osposobljenosti djelatnih vojnih osoba, vođenje baza podataka, raščlambu stanja personalne spremnosti, transparentnu dodjelu VSSp-a, kvalitetnije planiranje obuke i školovanja na svim razinama te planiranje karijere djelatnih vojnih osoba od ulaska u Oružane snage Republike Hrvatske do završetka karijere. Stoga je predloženo da se utvrde osnove tog sustava, a ne samo promjenu VSSp-a.

Uz članak 25. predloženo je da u međunarodna tijela može biti uz djelatne vojne osobe upućen i državni službenik i namještenik jer je to potreba obrambenog resora. Prijedlog za dopunu temelji se na činjenici da je upućivanje na rad u međunarodnu organizaciju ili vojno predstavništvo, jednako kao i upućivanje u operacije potpore miru, obveza i dužnost pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i slično je regulirano i u drugim državama članicama NATO-a. Nema isključivo dragovoljnog sudjelovanja u misiji/operaciji ili odlaska na dužnost u međunarodnu organizaciju.

Uz članak 26. dosadašnjom odredbom članka 63.a Zakona vojnici/mornari tijekom zadnje godine trećeg ugovora u vojničkoj službi mogu biti premješteni uz osobnu suglasnost u drugo državno tijelo čime se isključuje mogućnost premještaja iz Oružanih snaga Republike Hrvatske u Ministarstvo obrane. Obzirom da postoji interes i potreba da vojnici/mornari nakon završene vojničke karijere nastave raditi u Ministarstvu obrane u statusu službenika, predlaže se brisati riječi u drugo, a kako bi se izbjegle nejasnoće vezano uz mogućnosti premještaja i u Ministarstvo obrane te je predloženo da ovo upućivanje može biti bilo kada tijekom ugovora o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme, a ne samo tijekom zadnje godine u državno tijelo ili javnu službu.

Uz članak 27. predlaže se izmjena odredbe Zakona zbog toga što se ustrojbeno mjesto ukidaju uredbom o unutarnjem ustrojstvu dok se djelatnike može rasporediti tek stupanjem na snagu ustroja koji se mora donijeti u roku od 30 dana. Po važećim propisima djelatnici se ukidanjem ustrojbenog mjesta stavljaju na raspolaganje koje ovisno o godinama u službi može trajati od dva tjedna do tri mjeseca. Dopuna se predlaže radi usklađivanja sa Zakonom o radu te izjednačavanja djelatnih vojnih osoba u pravima za vrijeme raspolaganja s pravima državnih službenika i namještenika.

Uz članak 28. u skladu s člankom 14. Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama zaposleni roditelj po isteku roditeljnog dopusta ima pravo na roditeljski dopust u najduljem trajanju do šest mjeseci odnosno 30 mjeseci. Navedena izmjena odnosno razrješenje dužnosti djelatne vojne osobe koja koristi roditeljski dopust u trajanju duljem od šest mjeseci predložena je s ciljem ostvarenja potreba službe za potpunom odgovarajućeg mjesta odnosno osiguranja nesmetanog funkcioniranja ustrojstvene jedinice za vrijeme odsutnosti djelatne vojne osobe. S druge strane, djelatnoj vojnoj osobi omogućen je raspored na istu vrstu poslova koje je obavljala prije razrješenja, i to u istom ili najbližem mjestu službe.

Uz članak 29. osobu izabranu u suradničko, nastavno, znanstveno ili znanstveno-nastavno zvanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, koja je sudjelovala u nastavi na studijskim programima ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu i kojoj je prestala djelatna vojna služba, ministar obrane može primiti u službu u Oružane snage Republike Hrvatske u svojstvu službenika bez raspisivanja javnog natječaja na određena ustrojstvena mjesta.

Uz članak 30. kako temeljna svrha vojne izobrazbe nije stjecanje uvjeta za promaknuće, odredba je razrađena tako da upućuje na stjecanje šireg spektra znanja koji osposobljava za višu razinu odgovornosti, a omogućuje i napredovanje.

Uz članak 31. upućivanja na vojnu izobrazbu prvenstveno je osposobljavanje za obnašanje dužnosti određene razine odgovornosti, a ne samo radi stjecanja uvjeta za dodjelu čina. Dob za upućivanje na prvu razinu dočasničke izobrazbe usklađena je na 30 godina s predloženom dobi za prijam. Predlaže se omogućavanje upućivanja desetnika na treću razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe, a radi činjenice da u ovom trenutku postoji manji broj narednika za upućivanje na izobrazbu, a s upućivanjem desetnika koji imaju uvjete za promicanje u narednika smanjio bi se pritisak na tu razinu prije nego što uvjete za upućivanje stekne veći broj dočasnika koji su primljeni tijekom zadnje dvije godine. Cilj je zaštita majčinstva i roditeljstva te načela jednakosti postupanja, a sukladno činjenici da se roditeljni dopust uslijed rođenja djece slijedno može produžiti toliko da osoba ne može ispuniti propisane krajnje godine za upućivanje na izobrazbu.

Uz članak 32. kako temeljna svrha vojne izobrazbe nije stjecanje uvjeta za promaknuće, odredba je razrađena tako da upućuje na stjecanje šireg spektra znanja koji osposobljava za višu razinu odgovornosti, a omogućuje i napredovanje. Novina je prijedlog da se napredovanje i promaknuće u čin brigadira/kapetana bojnog broda omogućuje jedino na temelju završene intergranske zapovjedno-stožerne škole, ali ne i na temelju završene izobrazbe časnika u funkcionalnom području, koja je također treća razina slijedno-rastuće izobrazbe časnika. Izmjena se predlaže zbog toga što se od osoba čina brigadira/kapetana bojnog broda iziskuju kompetencije potrebne za obnašanje najviših dužnosti na operativnoj i strateškoj razini odnosno u širem području od pojedinog funkcionalnog područja, a što izobrazba u funkcionalnom području s visokim udjelom vojno-strukovnih modula nije u mogućnosti pružiti polaznicima. Znanja i vještine potrebna za prethodno navedene dužnosti mogu se steći samo pohađanjem intergranske zapovjedne škole.

Uz članak 33. razlog upućivanja na vojnu izobrazbu prvenstveno je osposobljavanje za obnašanje dužnosti određene razine odgovornosti, a ne samo radi stjecanja uvjeta za dodjelu čina. Ograničenja u godinama za upućivanje satnika/poručnika bojnog broda na treću razinu slijedno-rastuće izobrazbe i pukovnika/kapetana fregate na četvrtu razinu slijedno-rastuće izobrazbe. Stoga se predlaže navedeno jer određeni protok vremena u obnašanju dužnosti je profesionalna nadogradnja i priprema za dužnost i čin više razine.

Uz članak 34. predloženo usklađenje s člankom 92.a stavkom 5. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 35. za razliku od rješenja prema kojem je jedan od uvjeta za promicanje bio da djelatna vojna osoba u zadnje dvije godine nije bila kažnjena za kazneno djelo koje se goni po službenoj dužnosti bezuvjetnom kaznom zatvora, u važećem Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske ovaj uvjet je pooštren, pa svaka presuda za kazneno djelo (i uvjetna osuda) predstavlja zapreku za prijem i promicanje sve dok ne nastupi rehabilitacija. Za sve slučajeve počinjenja kaznenog djela protiv djelatne vojne osobe pokreće se i stegovni postupak, pri čemu u slučaju izricanja stegovne kazne ta kazna predstavlja zapreku za promicanje sljedeće tri godine. Djelatna vojna osoba niti nakon proteka roka od tri godine od izvršnosti stegovne kazne neće ispunjavati uvjete za promicanje sve dok ne nastupi rehabilitacija za kazneno djelo. Stoga postojeća odredba o kažnjavanju za kazneno djelo, kao zapreka za promicanje, predstavlja oblik višestrukog kažnjavanja za isto djelo. Predlaže se ograničenje na nekažnjavanje u zadnje tri godine, kao i kod stegovnog prijestupa. Člankom 91. stavkom 1. podstavkom 4. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske propisuje se da se u viši čin može promaknuti vojna osoba ako u vremenu propisanom za promaknuće nijednom nije ocijenjena ocjenom „zadovoljava“, što znači da vrijeme koje vojna osoba mora provesti u činu kreće svaki put iz početka ako je vojna osoba ocijenjena službenom ocjenom zadovoljava. U praksi su se pojavili slučajevi da su vojne osobe nakon što su provele propisane godine u činu, četvrtu ili petu godinu bile ocijenjene ocjenom „zadovoljava“ pa tek za četiri ili pet godina stječu uvjete za promicanje odnosno tada vjerojatno više neće niti imati mogućnost redovnog promicanja zbog godina života. Predloženom odredbom jasnije se definira ispunjavanje uvjeta za promicanje po kriteriju rasporeda na dužnost polaznika izobrazbi koje traju dulje od šest mjeseci i koji se razrješavaju dužnosti i nalaze u stanju u službi, upućen na školovanje.

Uz članak 36. predloženo je da se kadetima viši čin dodjeljuje redovitim upisom u višu godinu studija. Nadalje, propisuje se dodjela kadetskog čina kadetima upisom pete godine studija. Kadeti iz drugih država koji se školuju u Oružanim snagama Republike Hrvatske temeljem ugovora o kadetskoj službi trebali bi imati pravo na kadetski čin tijekom školovanja. Kadetski čin, za sobom ne povlači druga prava kao što je to slučaj kod djelatnih vojnih osoba tako da dodjelom čina stranim kadetima ne bi bilo prepreka, a postigla bi se jednoobraznost kod kadeta i pravo jednakih mogućnosti.

Uz članak 37. promicanje vojnika odnosno mornara ne počiva na načelu automatizma. Kriterije za promicanje vojnika odnosno mornara nužno je dopuniti na način da se promicanje vojnika odnosno mornara osim uz kriterije vremena u službi, uvjetuje uspješnim obnašanjem dužnosti (službena ocjena) i završetkom odgovarajuće obuke. Pod uspješnim obnašanjem službe podrazumijeva se službena ocjena najmanje, ističe se. S druge strane, članak 40. važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske omogućuje vojnicima odnosno mornarima bez obzira na čin promjenu kategorije i dodjelu prvog dočasničkog čina nakon provedene tri godine u službi, dok mu prema važećem članku 93. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske za napredovanje do čina razvodnika treba pet godina. Stoga se predlaže skraćivanje vremena za dodjelu čina pozornika i promicanje u čin razvodnika na temelju postignutih rezultata u službi. Na taj način bi za prijam u dočasnike prvenstveno konkurirali razvodnici čime bi se anulirala nelogičnost da se čin skupnika dodjeljuje bez obzira na razinu vojničkog čina, a za vojničke se činove traže pokazane sposobnosti i rezultati u službi.

Uz članak 38. predlaže se brisanje godina života kao ograničenja za promicanje. Djelatna vojna osoba koja ispunjava uvjete za promicanje ne treba imati zapreku za promicanje prema godinama života pogotovo što je njezin ostanak u službi moguć još dulje vrijeme. Predložena je odredba vezano uz potrebno vrijeme u činu i mogućnost promicanja bez vojne izobrazbe četvrte

razine uslijed nemogućnosti da se na slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu četvrte razine upute svi stožerni narednici koji su na ustrojbenim mjestima časničkih namjesnika. Predlaže se da mogućnost promicanja imaju stožerni narednici koji imaju uvjete za promicanje u viši čin, ali nemaju završenu propisanu razinu vojne izobrazbe s tim da je njihovo vrijeme u činu dulje od onih kandidata koji imaju potrebnu razinu vojne izobrazbe za dočasnike četvrte razine. Nadalje, rijetko koja država ima razvijene četiri razine vojne izobrazbe dočasnika već samo tri te se stoga predlaže da se vojna izobrazba četvrte razine zadrži, ali samo za potrebe osposobljavanja za obnašanje viših dočasničkih dužnosti.

Uz članak 39. za kandidate za časnike sa zvanjem doktora medicine predložena je dodjela časničkog čina natporučnika/poručnika fregate. Ovime se posebno priznaje dulje školovanje doktora medicine, a na tragu je rješenja u oružanim snagama drugih država.

Uz članak 40. brisane su godine života kao uvjet za promicanje uz razlog kao što je navedeno i kod dočasnika. Za liječnike specijaliste grane medicine predlaže se mogućnost promaknuća iz čina bojnika odnosno kapetana korvete u čin pukovnika odnosno kapetana fregate bez završene slijedno-rastuće časničke izobrazbe treće razine zbog stimuliranja ostanka u službi. Za promaknuće pukovnika, odnosno kapetana fregate u čin brigadira, odnosno kapetana bojnog broda, predlaže se izmjena uvjeta vojne izobrazbe odnosno završena intergranska zapovjedno-stožerna škola umjesto do sada propisane izobrazbe treće razine, a koja uključuje i izobrazbu časnika u funkcionalnom području.

Uz članak 41. odredba postavlja red školovanja suprotno od potreba, jer niži časnici struka primjenjuju stručna znanja uz minimalna potrebna opća vojna znanja, dok je svim višim časnicima, uključujući strukovnim za obavljanje stožernih i upravnih poslova nužna vojna izobrazba. Stoga se predlože brisanje ove odredbe.

Uz članak 42. propisuje se kako je potrebno da bi brigadir odnosno kapetan bojnog broda bio promaknut u čin generala odnosno admirala da se nalazio na dužnosti najmanje zapovjednika bojne u vremenu od dvije godine te se predlaže dopuna navedene odredbe, kao i za doktore medicine.

Uz članak 43. propisuje da se djelatni i pričuvni dočasnici i časnici prevode u vojnog specijalistu osobnog čina pod uvjetom da njihov osobni čin nije viši od čina propisanog ovim Zakonom za vojne specijaliste. Predsjednik Republike Hrvatske može dodijeliti počasni čin časnika, generala odnosno admirala Oružanih snaga Republike Hrvatske hrvatskim državljanima i državljanima stranih država za osobite zasluge stečene u Domovinskom ratu. Počasni čin daje pravo na oznake i odgovarajuće vojne počasti bez prava na zapovijedanje i vođenje te nema nikakve financijske učinke. Kriterije i postupak za predlaganje te druga pitanja u vezi s počasnim činovima odlukom propisuje Predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane.

Uz članak 44. propisuje se način donošenja propisa o standardima profesionalnog razvoja.

Uz članak 45. odredba da se vojnici odnosno mornari ocjenjuju svake druge godine dovodila je do problema s kandidatima za prijam na dočasničke i časničke dužnosti te do problema vezanih za produljenje ugovora. Nema razloga da se vojnici ne ocjenjuju svake godine. Ako uzmemo u obzir da je predloženo smanjivanje godina potrebnih za promicanje u čin pozornika odnosno razvodnika, postoji potreba ocjenjivanja vojnika odnosno mornara svake godine. Samim time bi se iskristalizirali kandidati za prvu razinu slijedno-rastuće izobrazbe i odabir za dočasnike.

Uz članak 46. propisuje se mogućnost da i zapovjednici bojni mogu pisano pohvaljivati vojne osobe, državne službenike i namještenike u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 47. predlaže se usklađivanje naziva s važećim nazivljem u zdravstvenom resoru.

Uz članak 48. predlaže se da djelatne vojne osobe i kadeti zdravstvenu zaštitu ostvaruju u pravilu kod izabranog vojnog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite i vojnog doktora dentalne medicine iz sastava vojno zdravstvenog središta Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske i drugih ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga Republike Hrvatske nadležnih za provedbu zdravstvene potpore. Navedenim bi bilo omogućeno vojnom zdravstvenom sustavu praćenje stanja i potpuna skrb nad tim osobljem.

Uz članak 49. utvrđuje se pravo na zdravstvenu zaštitu umjesto prava na osnovno i dopunsko zdravstveno osiguranje s obzirom da navedene osobe i nakon otpusta iz Oružanih snaga Republike Hrvatske zadržavaju status osiguranih osoba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje čime zadržavaju pravo na zdravstvenu zaštitu. Navedene osobe zadržavaju civilnog izabranog doktora medicine i tijekom službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 50. propisuje se da se zdravstvena sposobnost utvrđuje na prijedlog izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite; zahtjev nadređenog zapovjednika razine samostalne bojne, odnosno zapovjednika i čelnika njemu ravne ili više razine i zahtjev djelatne vojne osobe. Nadređena osoba na dužnosti zapovjednika razine samostalne bojne, odnosno zapovjednika i čelnika njemu ravne ili više razine obavezan je tražiti da se djelatnu vojnu osobu uputi na ocjenu zdravstvene sposobnosti ako ima privremenu nesposobnost za rad prema propisima obveznog zdravstvenog osiguranja neprekidno tri mjeseca odnosno s prekidima šest mjeseci u posljednje dvije godine.

Uz članak 51. propisuje se da zdravstvenu sposobnost za vojnu službu utvrđuju specijalisti medicine rada i zdravstvene komisije Ministarstva obrane te donose akte iz svoje nadležnosti s ocjenom zdravstvene sposobnosti. Prvostupanjska zdravstvena komisija odlučuje o pritužbi na ocjenu zdravstvene sposobnosti i donosi odluku o zdravstvenoj sposobnosti te odlučuje o drugim zahtjevima za medicinsko vještačenje sposobnosti za vojnu službu. Viša zdravstvena komisija odlučuje o pritužbi na odluku. Odluke zdravstvene komisije i više zdravstvene komisije nisu upravne stvari.

Uz članak 52. Djelatnoj vojnoj osobi trebalo bi osigurati odvjetničku ili drugu pravnu pomoć u slučaju kad je protiv njega pokrenut kazneni postupak zbog radnji počinjenih u obavljanju službene zadaće po privatnoj tužbi ako je postupak vezan za službu koja je obavljena u skladu s propisima i pravilima, u svrhu djelotvornijeg ostvarenja pravne zaštite pod jednakim uvjetima.

Uz članak 53. odredba o psihološkoj pomoći u Zakon o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske uvrštena je kao potvrđivanje uhodanog postupanja uvedenog od uspostave oružanih snaga Republike Hrvatske odnosno Hrvatske vojske, a po uzoru i na Zakon o policiji koji ima takvu odredbu. Predloženo je da se jasno istakne obveza psiholoških ispitivanja tijekom službe.

Uz članak 54. predlaže se da kadeti, ročnici i pričuvnici budu osigurani od posljedica nesretnog slučaja, kao i djelatne vojne osobe za vrijeme službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 55. potrebno je naglasiti i vezane počasti i mogućnost njihovog uskraćivanja. Naime, u više slučajeva dogodila se smrt djelatne vojne osobe pod okolnostima nakon kojih vojne počasti uz pogreb ne bi bile primjerene, primjerice djelatna vojna osoba je počinila ubojstvo, a nakon toga sama sebi oduzela život ili stradala u sukobu s redarstvom. Pravnog temelja za uskraćivanje vojne počasti do sada nije bilo te se predlaže da se uspostavi ovom odredbom.

Uz članak 56. predlaže se pravo djeteta vojne osobe koja je izgubila život u obavljanju vojne službe na mjesečnu novčanu pomoć kao naknadu za troškove uzdržavanja i redovnog školovanja najdulje do navršene 26. godine života djeteta.

Uz članke 57. i 58. budući da je propisano da su djelatni vojnici/mornari za vrijeme službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske smješteni u vojnim lokacijama bez naknade, predloženo je propisati mogućnost djelatnim vojnicima/mornarima na neodređeno i ugovornim djelatnim vojnicima/mornarima, mogućnost izbora smještaja u vojnoj lokaciji ili izvan vojne lokacije, zbog ostvarivanja društvenih, socijalnih, obiteljskih i drugih potreba, kao i očuvanja motivacije za vojni poziv. Važeća odredba Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske na temelju koje se naknada za stanovanje vezala uz raspored u mjesto službe koje je najmanje 50 km udaljeno od dosadašnjeg mjesta službe izlazi iz okvira svrhe propisivanja naknade koja bi trebala biti u službi potpore kvaliteti življenja odnosno naknade povećanih materijalnih troškova života, troškova najma stana uslijed rasporeda po potrebi službe izvan mjesta prebivališta. Osnovni uvjet za priznavanje prava je udaljenost mjesta prebivališta i mjesta službe, a ne dosadašnje mjesto službe i sadašnje/trenutačno mjesto službe. Važeća odredba ne predviđa situaciju da djelatnik ima prebivalište na otoku, a mjesto službe na kopnu te bi i tim djelatnicima trebalo osigurati to pravo, pogotovo zbog trajektnih linija i dugotrajnih putovanja između otoka i kopna. Kao uvjet za naknadu za stanovanje uvodi se pojam riješenog stambenog pitanja, pa djelatnici koji imaju riješeno stambeno pitanje ne ostvaruju naknadu za stanovanje. Sada je to propisano podzakonskim propisom odnosno Odlukom o naknadi za stanovanje te se predlaže propisati Zakonom s obzirom da se radi o temeljnom uvjetu za priznavanje toga prava. S obzirom na dosadašnje odredbe po kojima je bilo dvojbeno da li prednost ima naknada za stanovanje ili organizirani/ugovoreni prijevoz, bilo je potrebno propisati da pravo na korištenje organiziranog ili ugovorenog prijevoza isključuje pravo na naknadu za stanovanje.

Uz članak 59. predlaže se brisanje navedene odredbe jer je problematika uređena ranije navedenim odredbama predloženoga Zakona.

Uz članka 60. predlaže se za djelatne vojne osobe koje su raspoređene na niže ustrojbeno mjesto brisanje odredbe o zadržavaju prava osobnog čina. Uz to, na odgovarajući način se usklađuje i odredba o pravu na osnovnu plaću.

Uz članak 61. važeće odredbe Zakona propisuju kako će se osnovica za obračun plaće djelatne vojne osobe uvećati za 8% djelatnim vojnim osobama koje imaju znanstveni stupanj magistra znanosti, odnosno za 15% djelatnim vojnim osobama koje imaju znanstveni odnosno akademski stupanj doktora znanosti. Osnovica za obračun plaće djelatne vojne osobe uvećat će se za 8% djelatnim vojnim osobama koje su završile poslijediplomski sveučilišni studij i stekle akademski naziv sveučilišnoga specijalista. Djelatnim vojnim osobama imenovanima na vojnodiplomatske dužnosti ili upućenima na rad u međunarodna tijela, koji ostvaruju pravo na deviznu plaću, mjesečna osnovica za obračun doprinosa uvećat će se za 8% za znanstveni stupanj magistra znanosti odnosno za 15% za znanstveni odnosno akademski stupanj doktora znanosti. Pravo na uvećanje osnovice za obračun plaće za 8% ostvaruje i djelatne vojne osobe koje su završile četvrtu razinu slijedno-rastuće vojne izobrazbe i stekle inozemnu visokoškolsku

kvalifikaciju koju je u svrhu stručnog priznavanja priznala nadležna agencija za znanost i visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 62. Važeći Zakon propisuje kako dodatak za vojnu službu ostvaruju sve osobe raspoređene na dužnostima djelatne vojne osobe. Ako se djelatna vojna osoba nalazi na ustrojbenom mjestu državnog službenika, predlaže se urediti kako i ta osoba ima pravo ostvariti dodatak na plaću za vojnu službu jer je vojna osoba i na nju se primjenjuju odredbe Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 63. navedenu naknadu treba isplaćivati u visini 85% plaće, dakle s dodacima na plaću, rukovodeći se odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju, prema kojem u osnovicu za vrijeme privremene nesposobnosti za rad ulaze primanja koja proizlaze iz rada, a na koja su uplaćivani propisani doprinosi, prvenstveno doprinos za zdravstveno osiguranje.

Uz članak 64. predlaže se izmjena navedene odredbe i njezino usklađivanje s odredbama Zakona o radu i s Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike.

Uz članak 65. propisuje se da djelatna vojna osoba koja je odlukom ministra obrane upućena u drugo javnopravno tijelo ili pravnu osobu zadržava pravo na osnovnu plaću osobnog čina, ako je to za nju povoljnije i druga materijalna prava u skladu s odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Uz to, predlaže se i usklađivanje izričaja u skladu s promjenama u predloženom Zakonu.

Uz članak 66. propisuje se što je to službeno putovanje. Zakon o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske propisuje pravo na naknadu za službeno putovanje, dok ne daje definiciju službenog putovanja.

Uz članak 67. predloženo je uvođenje posebnih naknada za stražu, dežurstvo i rad na terenu. Naime, odredbom u članku 155. Zakona propisano je kako za sve oblike rada povrh redovnog radnog vremena djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće. Stoga je predloženo da se odredbe prema kojima djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće za stražu, dežurstvo i rad na terenu brišu. Riječ je o najčešćim i zadaćama koje se obavljaju i izvan redovnog radnog vremena. Istodobno, ostala bi na snazi odredba kako djelatne vojne osobe ne ostvaruju pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, rad noću, u smjenama, turnusima, stanju pripravnosti i slično.

Uz članak 68. svi pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske trebaju ostvarivati pravo na prehranu pod jednakim uvjetima, a ovisno o uvjetima obnašanja službe. Vojne osobe i državni službenici i namještenici imaju pravo na besplatnu ili subvencioniranu prehranu čiji broj obroka ovisi o vremenu i uvjetima obavljanja službe. Vojne osobe smještene u vojnim lokacijama imaju pravo na besplatnu prehranu. Način organiziranja prehrane, vrste obroka, pravo na besplatnu ili subvencioniranu prehranu, iznos subvencije i druga pitanja u vezi s prehranom pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske te se ona ne smatra oporezivim primitkom po osnovi nesamostalnog rada u skladu s propisima o porezu na dohodak.

Uz članak 69. važećom odredbom propisano je kako za sve oblike rada povrh redovnog radnog vremena djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće. Ostala bi na snazi odredba kako djelatne vojne osobe ne ostvaruju pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, rad noću, u smjenama, turnusima, subotom, nedjeljom, blagdanom, neradnim danom, stanju

pripravnosti i slično. Riječ je o oblicima rada imanentnim vojnom pozivu za koje je previđen dodatak za vojnu službu koji u određenom iznosu primaju djelatne vojne osobe.

Uz članak 70. briše se isključiva nadležnost ustrojstvene jedinice Ministarstva obrane nadležne za upravljanje osobljem za sve pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske s obzirom da se kod prava na naknadu stvarnih troškova uzrokovanih prekidom ili odgodom korištenja godišnjeg odmora radi o materijalnom pravu za koje bi, kao i za ostala materijalna prava, nadležnost trebala biti na razini one ustrojstvene jedinice koja je nadležna za personalne poslove s obzirom na raspored osoblja. S obzirom da je odlučivanje o prekidu ili odgodi korištenja godišnjeg odmora u nadležnosti zapovjednika odnosno čelnika ustrojstvene jedinice djelatnika, o naknadi za takav prekid odnosno odgodu trebaju odlučivati ustrojstvene jedinice nadležne za personalne poslove Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz članak 71. predlaže se izmjena radi usklađivanja izričaja s posebnim propisom koji uređuje ovu problematiku.

Uz članak 72. s obzirom da je propisana obveza sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu predloženo je brisanje obveze sklapanja ugovora s djelatnicima o navedenim aktivnostima. Obveza sklapanja ugovora bila je uvedena u vrijeme kad je sudjelovanje u navedenim aktivnostima bilo dragovoljno. Kako ovo više nije predmet dragovoljnosti već obveza pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, nema temelja za sklapanje ugovora.

Uz članak 73. propisuje se da za svakih navršenih pet mjeseci sudjelovanja u operaciji potpore miru, operaciji odgovora na krize, humanitarnoj operaciji i drugoj aktivnosti u inozemstvu osobe ostvaruju pravo na obvezni plaćeni dopust u trajanju od 10 radnih dana nakon povratka u Republiku Hrvatsku. Osobe koje su angažirane manje od pet mjeseci u operaciji potpore miru, operaciji odgovora na krize, humanitarnoj operaciji i drugoj aktivnosti u inozemstvu ostvaruju pravo na obvezni plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana za svaki navršeni mjesec proveden u operaciji potpore miru nakon povratka u Republiku Hrvatsku. Kada operacija potpore miru ili druga aktivnost u inozemstvu traje 10 i više mjeseci, Ministarstvo obrane obvezno je sudioniku nakon šest mjeseci omogućiti i financirati jednokratni posjet Republici Hrvatskoj radi korištenja godišnjeg odmora ili plaćenog dopusta u najduljem trajanju od 10 radnih dana ili sukladno propisima operacije potpore miru u koju je osoba upućena. Osobe upućene u operacije potpore miru ili druge aktivnosti u inozemstvu imaju pravo na plaćeni dopust u trajanju od ukupno 10 radnih dana i pravo na naknadu troškova prijevoza u slučaju smrti člana uže obitelji. Osobe temeljem pravila i propisa svake pojedinačne operacije potpore miru, neovisno o vremenu provedenom u operaciji potpore miru, koristiti slobodne dane stečene u području operacije po svom izboru i o svom trošku, po prethodnom odobrenju ovlaštenog časnika. Obveze ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga u pripremi za sudjelovanje u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu te ostala prava, obveze i odgovornosti osoba za vrijeme sudjelovanja u operacijama odnosno drugim aktivnostima i nakon povratka u Republiku Hrvatsku propisuje ministar obrane pravilnikom.

Uz članak 74. Predlaže se da se stegovni prijestupi koji se odnose na alkohol i drogu razdvoje na zasebne stegovne prijestupe jer se prema sudskoj praksi za stegovne prijestupe koji se odnose na zlouporabu droga izriče najteža stegovna kazna što nije i slučaj kod izricanja stegovnih kazni koji se odnose na alkohol. Kako je u praksi Vojnostegovnog suda zamijećena tendencija da više pripadnika bude stegovno prijavljeno da su zajedno konzumirali opojne droge i alkohol, pa da zavisno od njihova ponašanja prije podnošenja stegovne prijave, u kasnijem stegovnom postupku

Vojnostegovni sud ima dokaza za postojanje odgovarajućeg stegovnog prijestupa odnosno da postoji nedostatak takvih dokaza.

Uz članak 75. navedena dopuna predlaže se iz razloga što do tjelesnog sukoba može doći kako u vojnim lokacijama i građevinama tako i izvan njih, na javnom mjestu, u obitelji i sl. Kada do tjelesnog sukoba dođe na javnom mjestu tada će takva radnja predstavljati ujedno prekršaj protiv javnog reda i mira povodom kojeg postupaju policijski službenici, a sve to predstavlja elemente nedoličnog ponašanja kojim se nanosi šteta ugledu sustavu, što pak predstavlja zasebni stegovni prijestup. Kada bi takav počinitelj, pored toga bio proglašen odgovornim i za počinjenje stegovnog prijestupa tjelesnog sukoba onda bi bio pozvan na stegovnu odgovornost i stegovno kažnjen dva puta za istu radnju stegovnog prijestupa odnosno radilo bi se o suđenju za djelo počinjeno u idealnom stjecaju kojega zapravo nema jer tjelesni sukob na javnom mjestu predstavlja radnju koja tvori bitna obilježja stegovnog prijestupa te ne može predstavljati istodobno i bitna obilježja drugog stegovnog prijestupa.

Uz članak 76. propisuje se određene izmjene vezano uz stegovne kazne.

Uz članak 77. dugotrajni zapis svih stegovnih sankcija u evidenciji protivan je učinku specijalne prevencije, a dovodi i do povećanja podnošenja molbi za pomilovanje budući da utječe ne samo na promicanje u viši čin već na profesionalni razvoj i naposljetku na mogućnost dostizanja standarda profesionalnog razvoja.

Uz članak 78. prema važećoj odredbi probni rad je od strane Ministarstva obrane mogao biti prekinut samo po njegovom okončanju. S obzirom da tijekom specijalističke obuke i probnog rada u više slučajeva je jasno da vojnik/mornar neće dostići traženu razinu osposobljenosti niti zadovoljava radne uvjete za djelatnu vojnu službu predložena je izmjena te odredbe u skladu s kojom služba može biti prekinuta i tijekom probnog rada.

Uz članak 79. proces izdvajanja temeljem potreba službe posljednjih godina odvija se u skladu s godišnjim planom izdvajanja i kriterija koje na godišnjoj razini propisuje ministar obrane. Stoga se predlaže da se zakonski uredi vrijeme prestanka djelatne vojne službe po sili zakona s pravom na starosnu mirovinu po posebnom propisu koji bi propisao navršene godine života, ovisno o osobnom činu uz uvjet ispunjavanja uvjeta godina mirovinskog staža. Temeljna je zamisao da se omogućiti točno utvrđivanje vremena završetka profesionalne vojničke karijere, kako bi se djelatne vojne osobe pravodobno pripremile za tranziciju, a vojnom sustavu osigurala mogućnost, vrijeme i prostor za planiranje upravljanja ljudskim potencijalima. Dulji ostanak u službi predlaže se za djelatne vojne osobe sa zvanjem doktora medicine radi njihove deficitarnosti, ali uz uvjet važećeg odobrenja za samostalan rad i raspored na ustrojbeno mjesto zdravstvene službe. Predložen je dulji radni vijek i za vojne specijaliste, ali do 62. godine života, a zbog činjenice kako i oni zbog naravi zadaće teško mogu odgovoriti zahtjevima i u kasnijoj dobi. Većina oružanih snaga, a osobito u državama članicama NATO saveza ima definiran trenutak kada završava karijera djelatne vojne osobe. U vezi s odredbom koja propisuje da djelatnoj vojnoj osobi služba prestaje po sili zakona kada ostvari uvjete za starosnu mirovinu u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, najkasnije s posljednjim danom kalendarske godine u kojem je ostvarila te uvjete ta odredba odnosi se na članak 4. važećeg Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba.

Uz članak 80. za vrijeme probnog rada provodi se obuka koja se sastoji od dvije faze. U prvoj fazi se djelatni vojnici/mornari upućuju u središta za obuku gdje se obučavaju za dodjeljivanje osobne VSSp (specijalistička vojna obuka) te se nakon što je ona uspješno završena upućuju na drugu fazu selekcije odnosno obnašanje vojničke dužnosti. U praksi neki vojnici/mornari ne

zadovolje na specijalističkoj vojnoj obuci, ne steknu VSSp i ne mogu biti upućeni na drugu fazu odnosno obnašanje vojničke dužnosti. Sve se to događa u roku koji je kraći od šest mjeseci koliko traje probni rad. S toga je potrebno omogućiti da se ugovor raskine odmah nakon što vojnik/mornar ne zadovolji na specijalističkoj obuci kako se ne bi stvarali dodatni troškovi za njegove plaće.

Uz članak 81. važećim odredbama Zakona dopušteno je umirovljenim djelatnim vojnim osobama nošenje vojne odore u svečanim prigodama, ali način nabave odore i dokazivanje prava na njezino nošenje nije uređeno. Stoga je predložen način nabave odore, kao i korištenje iskaznice čime je jednoznačno uređeno dokazivanje prava na nošenje odore. Propisuje se i da umirovljene djelatne vojne osobe sudjeluju u obredima u Oružanim snagama Republike Hrvatske uz potporu Ministarstva obrane u skladu s pravilnikom kojim se uređuju obredi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 82. propisuje se da se djelatne vojne osobe sa zvanjem doktora medicine zatečene u činu poručnika/poručnika korvete na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prevode po sili zakona u čin natporučnika/poručnika fregate. Za te djelatne vojne osobe i za djelatne vojne osobe doktore medicine zatečene u činu natporučnika/poručnika fregate na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, vrijeme provedeno u činu poručnika/poručnika korvete do dana stupanja na snagu ovoga Zakona računa se u vrijeme provedeno u činu potrebno za promicanje u viši čin.

Uz članak 83. propisuje se da časnici službi i struka stariji od godina života propisanih odredbama ovoga Zakona potrebnim za upućivanje na treću razinu slijedno-rastuće vojne izobrazbe mogu biti upućeni na tu izobrazbu neovisno o godinama života najkasnije do 31. prosinca 2019. Propisuje se da časnici koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završili treću razinu slijedno rastuće časničke izobrazbe u funkcionalnom području mogu biti promaknuti u čin brigadira/kapetana bojnog broda i bez završene vojne izobrazbe iz članka 32. predloženoga Zakona.

Uz članak 84. propisuje se da se vojni specijalisti zatečeni u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, koji su prije prevođenja bili dočasnici ili časnici, prevode u dočasnike i časnike osobnog čina iste razine, u slučaju promjene kategorije ustrojbenog mjesta iz vojnog specijalista u djelatnog dočasnika ili časnika, po sili zakona na dan 1. siječnja 2019. Vojnim specijalistima vrijeme provedeno u činu vojnog specijalista računa se u vrijeme za promaknuće u viši čin dočasnika ili časnika.

Uz članak 85. propisuje se da djelatna vojna osoba kojoj je utvrđeno pravo na naknadu za stanovanje u skladu s odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske nastavlja koristiti pravo na naknadu za stanovanje do stupanja na snagu odluke u skladu s odredbama ovoga Zakona. Pravo na naknadu za stanovanje ostvaruju i djelatne vojne osobe raspoređene do stupanja na snagu ovoga Zakona po potrebi službe u mjesto službe koje je najmanje 50 km udaljeno od mjesta njihovog prebivališta ili kojima je mjesto službe na otoku, a mjesto prebivališta na kopnu ili drugom otoku, ili obratno, bez obzira na udaljenost, ako nemaju riješeno stambeno pitanje, a nisu smještene u vojnim lokacijama. Odluke će se donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 86. propisuje se da će djelatnim vojnicima/mornarima sa sklopljenim ugovorom o vojničkoj službi zatečenima u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo obrane ponuditi u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a najkasnije 90 dana prije isteka ugovora, sklapanje ugovora o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme. Djelatnim vojnicima/mornarima zatečenima u službi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona s kojima u navedenom roku neće biti sklopljen ugovor o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme služba prestaje istekom roka važenja ugovora o vojničkoj službi.

Uz članak 87. propisuje se da djelatnim vojnicima/mornarima zatečenim u službu na neodređeno vrijeme na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje služba na temelju rješenja ministra obrane o prestanku službe u skladu sa zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, najkasnije s posljednjim danom kalendarske godine u kojoj navršavaju 50 godina života.

Uz članak 88. propisuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona časnici i dočasnici zatečeni na dužnosti ustrojbenog čina nižeg od osobnog čina zadržavaju pravo na plaću prema odluci o rasporedu do isteka roka rasporeda, a najdulje dvije godine. Danom stupanja na snagu ovoga Zakona časnici i dočasnici zatečeni na dužnosti ustrojbenog čina višeg za dva od osobnog čina mogu na toj dužnosti ostati prema odluci o rasporedu do isteka roka rasporeda, a najdulje dvije godine, osim osoba iz članka 56. stavaka 2. i 4. važećeg Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 89. propisuje se da se osobe kojima je do 31. prosinca 2003. prestala djelatna vojna služba, a koje su na dan prestanka službe bile u činu djelatnog stožernog brigadira, danom stupanja na snagu ovoga Zakona prevode po sili zakona u čin brigadnog generala. Predloženom odredbom ovlašćuje se Ministarstvo obrane da na temelju službenih evidencija donese akt o prevođenju u čin za te osobe. Prevođenje čina nema nikakve financijske učinke na ranije stečena prava po osnovi osobnoga čina.

Uz članak 90. propisuje se da će se prijam, promicanje i izdvajanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske do 31. prosinca 2018. provoditi u skladu s planovima i provedbenim propisima donesenim u skladu s odredbama sada važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Standardi profesionalnog razvoja djelatnih vojnih osoba do 31. prosinca 2018. određivat će se u skladu s provedbenim propisima donesenim u skladu s odredbama sada važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 91. propisuje se da će se podzakonski propisi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Provedbeni propisi koji su doneseni na temelju ovlasti iz sada važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 92. propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona osigurava se u okviru sredstava utvrđenih u financijskom planu Ministarstva obrane te za njegovu provedbu nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 7. sjednici, održanoj 26. siječnja 2018., prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske te je uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. Razlike između rješenja koja se predlažu u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona su sljedeće:

Člankom 14. Konačnog prijedloga zakona predlaže se propisati da se osobe koje se upućuju na osposobljavanje za časnike smatraju vojnim osobama te ostvaruju prava i obveze djelatne vojne osobe, dok se člankom 17. Konačnog prijedloga zakona predlaže propisati da se osobe koje budu odabrane za prijem za ustrojbeno mjesto vojnog specijalista smatraju vojnom osobom te ostvaruje prava i obveze djelatne vojne osobe. Navedeno se dopunjuje i predlaže zbog dosadašnjeg iskustva u provedbi zakonskih odredbi koje se odnose na ovu kategoriju osoba.

U članku 26. Konačnog prijedloga zakona korigirana je odredba na način da se propisuje da vojnik/mornar tijekom ugovora o vojničkoj službi na neodređeno vrijeme može biti premješten uz osobnu suglasnost u državno tijelo ili javnu službu uz prethodni pisani sporazum čelnika tijela, ako za to ispunjava uvjete u skladu s posebnim propisima.

U Konačnom prijedlogu zakona dodana je nova odredba koja obuhvaća članak 46. Konačnog prijedloga zakona kojim se predlaže urediti odnosno propisati mogućnost da i zapovjednici bojni mogu pisano pohvaljivati vojne osobe, državne službenike i namještenike u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

U Konačnom prijedlogu zakona korigirana je odredba u dijelu koji se odnosi na stanovanje tako da se člankom 57. Konačnog prijedloga zakona predlaže propisati da se djelatnim vojnicima/mornarima može na osobni zahtjev odobriti smještaj izvan vojnih lokacija bez prava na naknadu za stanovanje i prava naknadu troškova prijevoza. Navedena odredba predlaže se u skladu s raspravom koju je iznio zastupnik Domagoj Mikulić.

U Konačnom prijedlogu zakona dodana je nova odredba koja obuhvaća članak 73. Konačnog prijedloga zakona i kojim se dopunjuje i detaljnije uređuje članak 169. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Predlaže se propisati da za svakih navršenih pet mjeseci sudjelovanja u operaciji potpore miru, operaciji odgovora na krize, humanitarnoj operaciji i drugoj aktivnosti u inozemstvu osobe ostvaruju pravo na obvezni plaćeni dopust u trajanju od 10 radnih dana nakon povratka u Republiku Hrvatsku. Osobe koje su angažirane manje od pet mjeseci u operaciji potpore miru, operaciji odgovora na krize, humanitarnoj operaciji i drugoj aktivnosti u inozemstvu ostvaruju pravo na obvezni plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana za svaki navršeni mjesec proveden u operaciji potpore miru nakon povratka u Republiku Hrvatsku. Kada operacija potpore miru ili druga aktivnost u inozemstvu traje 10 i više mjeseci, Ministarstvo obrane obvezno je sudioniku nakon šest mjeseci omogućiti i financirati jednokratni posjet Republici Hrvatskoj radi korištenja godišnjeg odmora ili plaćenog dopusta u najduljem trajanju od 10 radnih dana ili sukladno propisima operacije potpore miru u koju je osoba upućena. Osobe upućene u operacije potpore miru ili druge aktivnosti u inozemstvu imaju pravo na plaćeni dopust u trajanju od ukupno 10 radnih dana i pravo na naknadu troškova prijevoza u slučaju smrti člana uže obitelji. Osobe temeljem pravila i propisa svake pojedinačne operacije potpore miru, neovisno o vremenu provedenom u operaciji potpore miru, koriste slobodne dane stečene u području operacije po svom izboru i o svom trošku, po prethodnom odobrenju ovlaštenog časnika.

Obveze ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske u pripremi za sudjelovanje u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu te ostala prava, obveze i odgovornosti osoba za vrijeme sudjelovanja u operacijama odnosno drugim aktivnostima i nakon povratka u Republiku Hrvatsku propisuje pravilnikom ministar obrane.

U Konačnom prijedlogu zakona korigirana je odnosno dopunjena odredba u dijelu koji se odnosi na članak 81. Konačnog prijedloga zakona te se predlaže propisati da umirovljene djelatne vojne osobe sudjeluju u obredima u Oružanim snagama Republike Hrvatske uz potporu Ministarstva obrane u skladu s pravilnikom kojim se uređuju obredi u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Navedena odredba predlaže se u skladu s raspravom koju je iznio zastupnik prof. dr. sc. Miroslav Tuđman.

U prijelaznim i završnim odredbama Konačnog prijedloga zakona dorađena je i odredba koja se odnosi na osobe s činom stožernog brigadira, a kojima je djelatna vojna služba prestala do 31. prosinca 2003. na način da se predlaže propisati da te osobe kojima je do 31. prosinca 2003. prestala djelatna vojna služba, a koje su na dan prestanka službe bile u činu djelatnog stožernog brigadira, da se danom stupanja na snagu ovoga Zakona prevode po sili zakona u čin brigadnog generala te se ovlašćuje Ministarstvo obrane da na temelju službenih evidencija donese akte o prevođenju u čin za te osobe. Prevođenje čina nema nikakve financijske učinke na ranije stečena prava po osnovi osobnoga čina. Navedena odredba predlaže se i u skladu s raspravom koju su imali zastupnik Josip Đakić, zastupnik Miro Bulj i zastupnik Tomislav Žagar.

Konačnim prijedlogom zakona dopunjene su i prijelazne i završne odredbe na način da se predlaže propisati da će se prijam, promicanje i izdvajanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske do 31. prosinca 2018. provoditi u skladu s planovima i provedbenim propisima donesenim u skladu s odredbama važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Standardi profesionalnog razvoja djelatnih vojnih osoba do 31. prosinca 2018. određivat će se u skladu s provedbenim propisima donesenim u skladu s odredbama važećega Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Primjedbe i prijedlozi na Prijedlog zakona izneseni na raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima tijekom prvoga čitanja ugrađene su u tekst Konačnog prijedloga zakona, s tim da se određeni prijedlozi iz rasprave obrazlažu kako slijedi.

Vezano uz primjedbu Kluba zastupnika GLAS-a i HSU-a koju je iznijela zastupnica prof. dr. sc. Vesna Pusić u dijelu koji se odnosi na članak 13. Konačnog prijedloga zakona kojim je predložen izravni prijam kadeta koji ne uspijevaju zadovoljiti akademske obveze u ugovornu vojničku službu. Naime, pri odabiru za kadete oni su već prošli odabirni postupak te su tijekom studiranja stekli vojnička znanja i iskustva koja ih nedvojbeno čine kvalificiranim za kategoriju vojnik/mornar. Ujedno time im se omogućuje da ulaskom u vojničku službu lakše otplaćuju obvezni dug prema Republici Hrvatskoj po kadetskom ugovoru.

Vezano uz primjedbu Kluba zastupnika GLAS-a i HSU-a koju je iznijela zastupnica prof. dr. sc. Vesna Pusić u dijelu koji se odnosi na osiguranje sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske za novine koje se uvode.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske, na razdjelu Ministarstva obrane za 2018. godinu, s projekcijama za 2019. i 2020. godinu predviđena su i osigurana sredstva za te namjene i za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva, kako se navodi i u nenormativnom dijelu predloženoga Zakona.

Vezano uz primjedbu koju je iznio zastupnik Nenad Stazić koja se odnosi na članak 69. Konačnog prijedloga zakona kojim se mijenja članak 155. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske kojim je propisano da djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, rad noću, u smjenama, turnusima, za dežurstvo, stražarsku službu, stanje pripravnosti i slično, nego ostvaruju posebne dodatke na plaću u skladu s člankom 139. Zakona. Predloženom izmjenom koja je obuhvaćena Konačnim prijedlogom zakona predlaže se propisati da djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, rad noću, u smjenama, turnusima, subotom, nedjeljom, blagdanom, neradnim danom, stanju pripravnosti i slično, nego ostvaruju dodatak za vojnu službu, a da će u skladu s predloženim Zakonom imati pravo na uvećanje plaće za dežurstvo, stražarsku službu i terenski dodatak, za koji dio su predviđena i osigurana sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske, na razdjelu Ministarstva obrane za 2018. godinu, s projekcijama za 2019. i 2020. godinu.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJANJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Dan Oružanih snaga i dani grana

Članak 8.

- (1) Dan Oružanih snaga je 28. svibnja.
- (2) Dani grana Oružanih snaga:
 - Dan Hrvatske kopnene vojske je 28. svibnja
 - Dan Hrvatske ratne mornarice je 18. rujna
 - Dan Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane je 12. prosinca.
- (3) Dane rodova, službi, struka i posebnih dijelova Oružanih snaga odlukom propisuje ministar obrane.

Ograničenja u vezi sa službom

Članak 14.

- (1) Djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku nije dopušteno:
 - obavljati samostalnu gospodarsku ili profesionalnu djelatnost
 - obavljati poslove ili pružati usluge pravnoj osobi
 - biti članom upravnog, odnosno nadzornog odbora trgovačkog društva.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, djelatnoj vojnoj osobi, službeniku i namješteniku na temelju posebnog odobrenja ministra obrane može biti dopušten rad kod druge pravne osobe ako to nije u suprotnosti s interesima službe, odnosno biti članom upravnog odnosno, nadzornog odbora trgovačkog društva ako se radi o trgovačkim društvima od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.
- (3) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka nije potrebno za objavljivanje znanstvenih, stručnih, umjetničkih i drugih autorskih radova koji nisu u vezi sa službom i obavljanjem službe.

Nošenje i uporaba oružja

Članak 18.

- (1) Vojna osoba ima pravo nositi i uporabiti vatreno i drugo oružje u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima.
- (2) Vojna osoba tijekom službe prolazi obuku koja uključuje rukovanje i uporabu oružja.
- (3) Vojna osoba dužna je povjereno joj oružje čuvati i održavati na propisan način.
- (4) Vojna osoba nosi i upotrebljuje vatreno i drugo oružje u skladu s pravilima iz članka 9. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona:
 - u obavljanju bojnih zadaća
 - u obavljanju dežurstva, stražarske službe i nadzorno-propusne službe
 - na obuci i vojnoj vježbi
 - u obavljanju službene zadaće (vojna policija)
 - u drugim slučajevima po zapovijedi nadređenog zapovjednika.
- (5) Vojnoj osobi zabranjeno je iznošenje oružja izvan vojnih lokacija, osim kada je to predviđeno posebnim propisima, planovima obuke ili uporabe Oružanih snaga ili zapovijedima zapovjednika samostalne bojne ili njemu ravne ili više razine.

Sastav Oružanih snaga
Članak 25.

- (1) Oružane snage imaju mirnodopski i ratni sastav.
- (2) Mirnodopski sastav Oružanih snaga čine djelatne vojne osobe, službenici i namještenici, pričuvnici pozvani na obuku, ugovorni pričuvnici, kadeti te osobe koje su pristupile dragovoljnom vojnom osposobljavanju.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, mirnodopski sastav čine i ročnici kada je na snazi obvezno služenje vojnog roka.
- (4) Ratni sastav Oružanih snaga, uz osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, čine i vojni obveznici mobilizirani u Oružane snage.
- (5) Predsjednik Republike utvrđuje mirnodopski i ratni ustroj Oružanih snaga te strukturu činova u mirnodopskom i ratnom ustroju Oružanih snaga.

Pristup u službu
Članak 26.

Državljeni Republike Hrvatske pristupaju u Oružane snage na sljedeći način:

- ročnici – upućivanjem na služenje vojnog roka ili na dragovoljno vojno osposobljavanje
- pričuvnici – na temelju poziva
- ugovorni pričuvnici – na temelju ugovora i poziva
- vojnici/mornari – na temelju ugovora o službi na određeno vrijeme
- kadeti – na temelju ugovora o kadetskoj službi
- dočasnici, časnici i vojni specijalisti – aktom o prijmu u djelatnu vojnu službu
- službenici i namještenici – aktom o prijmu u službu.

Dragovoljno vojno osposobljavanje
Članak 28.

- (1) Ročnici na dragovoljnom vojnom osposobljavanju stječu temeljna vojna znanja i vještine te se pripremaju i osposobljavaju za obnašanje vojničkih dužnosti u Oružanim snagama.
- (2) Na dragovoljno vojno osposobljavanje upućuju se punoljetni državljani Republike Hrvatske koji se dragovoljno prijave, budu odabrani i upućeni na osposobljavanje do kraja kalendarske godine u kojoj navršavaju 29 godina života.
- (3) Dragovoljno vojno osposobljavanje provodi se u okviru uputnih rokova i godišnjih kvota koje u skladu s potrebama Oružanih snaga određuje ministar obrane.
- (4) Program obuke ročnika po rodovima, službama i strukama donosi načelnik Glavnog stožera.

Prijam vojnika/mornara
Članak 36.

- (1) Osoba može biti primljena kao vojnik/mornar u djelatnu vojnu službu kada osim općih uvjeta za prijam ispunjava i sljedeće posebne uvjete:
 - srednju stručnu spremu
 - najviše navršениh 27 godina života do kraja kalendarske godine u kojoj se prima u službu
 - odslužen vojni rok ili uspješno završen program dragovoljnog vojnog osposobljavanja.
- (2) Godišnjim planom prijma osoblja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona mogu se odrediti i dodatni kriteriji za prijam vojnika/mornara ovisno o rodu, službi, vojnostručnoj specijalnosti.
- (3) Odabirni postupak za prijam vojnika/mornara pravilnikom utvrđuje ministar obrane.

Ugovor o vojničkoj službi
Članak 37.

- (1) Kandidati za vojnike/mornare koji ispunjavaju opće i posebne uvjete i u odabirnom postupku postignu najbolje rezultate u okviru planiranog broja i strukture za prijam potpisuju s Ministarstvom obrane ugovor o vojničkoj službi u trajanju od četiri godine.
- (2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka prvenstveno se utvrđuje početak i trajanje službe, probni rad, rod, služba i obveza obavljanja službe na cijelom području Republike Hrvatske, obveza sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, plaća, uvjeti i posljedice raskida ugovora, otkazni rok, način rješavanja sporova te druga prava i obveze u vezi s obavljanjem vojničke službe.
- (3) Probni rad može trajati do dodjele vojnostručne specijalnosti, a najdulje šest mjeseci.

Drugi i treći ugovor o vojničkoj službi
Članak 38.

- (1) Ministarstvo obrane može u skladu s potrebama službe s djelatnim vojnikom/mornarom sklopiti drugi ugovor o vojničkoj službi u trajanju do pet godina, najkasnije 90 dana prije isteka prvog ugovora.
- (2) Ministarstvo obrane može u skladu s potrebama službe, ovisno o potrebama popune postrojbe, s djelatnim vojnikom/mornarom sklopiti treći ugovor o vojničkoj službi u trajanju do šest godina, najkasnije 90 dana prije isteka drugog ugovora.
- (3) Uvjete i postupak za sklapanje drugog i trećeg ugovora odlukom propisuje ministar obrane.

Prijam dočasnika
Članak 40.

- (1) Nakon prve službene ocjene djelatni vojnik/mornar može na temelju postignutih rezultata u službi, zadovoljavanja zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta, biti odabran i uz osobnu suglasnost upućen na prvu razinu dočasničke izobrazbe.
- (2) U skladu s godišnjim planom prijma osoblja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona provodi se odabir kandidata za prijam u dočasnike između djelatnih vojnika/mornara koji su završili prvu razinu dočasničke izobrazbe i nisu stariji od 29 godina.
- (3) Odabranim kandidatima iz stavka 2. ovoga članka po završetku prve razine dočasničke izobrazbe raskida se ugovor o vojničkoj službi, primaju se u djelatnu vojnu službu, dodjeljuje im se prvi dočasnički čin i raspoređuju se na dočasničko ustrojbeno mjesto.

Članak 42.

- (1) Odabrani kandidat za kadeta nakon upisa odgovarajućeg studija potpisuje s Ministarstvom obrane ugovor o kadetskoj službi.
- (2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se datum stjecanja statusa kadeta, iznos i način plaćanja školarine, stipendije, nošenje vojne odore, smještaj i prehrana u vojnim lokacijama, standardi ispunjavanja studentskih obveza i obveza iz programa vojne obuke, uvjeti i posljedice raskida ugovora, način rješavanja sporova te druga prava i obveze u vezi s kadetskom službom.
- (3) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se prava i obveze kadeta nakon završetka školovanja, a prije upućivanja na osposobljavanje za časnika.
- (4) Kadeti su tijekom kadetske službe obvezni u propisanim rokovima ispunjavati studentske obveze za stjecanje akademskog ili stručnog naziva, steći temeljna vojna znanja i vještine prema programu obuke za kadete.

(5) Ministar obrane pravilnikom određuje način i uvjete sklapanja ugovora o kadetskoj službi, iznos stipendije, uvjete i posljedice raskida ugovora, način rješavanja sporova te druga prava i obveze.

Kandidati za časnike

Članak 43.

(1) Kadet, vojni stipendist, djelatni vojnik/mornar i djelatni dočasnik mogu se uputiti na osposobljavanje za časnika ako osim općih uvjeta za prijam u djelatnu vojnu službu ispunjavaju i sljedeće posebne uvjete:

- završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij
- odslužen vojni rok ili uspješno završen program dragovoljnoga vojnog osposobljavanja ili uspješno završen program obuke za kadete
- najviše navršenih 30 godina života do kraja kalendarske godine u kojoj se upućuje na osposobljavanje za časnika.

(2) Djelatni vojnik/mornar može se uputiti na osposobljavanje za časnika ako osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje jednu službenu ocjenu.

(3) Broj osoba iz stavka 1. ovoga članka koje će se uputiti na osposobljavanje za časnika određuje se godišnjim planom prijma osoblja.

(4) U skladu s potrebom službe na osposobljavanje za časnika mogu se, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, uputiti i druge osobe s tržišta rada u skladu s godišnjim planom prijma osoblja.

(5) Godišnjim planom prijma osoblja odredit će se najniža razina obrazovanja potrebna za tu godinu.

(6) Osoba iz stavka 3. ovoga članka smatra se vojnom osobom u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Ugovor o osposobljavanju za časnika

Članak 44.

(1) Osobe iz članka 43. ovoga Zakona koje u odabirnom postupku postignu najbolje rezultate upućuju se na temelju ugovora na osposobljavanje za časnika u trajanju do godinu dana i sklapanjem ugovora o osposobljavanju za časnika oni postaju kandidati za časnike.

(2) Program osposobljavanja za časnike donosi načelnik Glavnog stožera.

(3) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se početak i trajanje osposobljavanja odnosno službe, rod, služba i struka za koju se osposobljava, uvjeti i posljedice raskida ugovora, način rješavanja sporova te druga prava i obveze.

(4) Kriterije i postupak odabira osoba koje će se uputiti na osposobljavanje za časnika pravilnikom propisuje ministar obrane.

(5) Kandidat za časnika upućuje se na prvu razinu časničke izobrazbe.

(6) Iznimno od odredbi ovoga članka, kadeti iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona ne podliježu odabirnom postupku.

(7) Iznimno od odredbi ovoga članka, kadeti koji su završili poseban studijski program ustrojen za potrebe Oružanih snaga u koji je ugrađen program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike ne upućuju se na osposobljavanje za časnike.

Prijam na časničku dužnost
Članak 45.

- (1) Kandidati za časnike nakon završetka prve razine časničke izobrazbe primaju se u djelatnu vojnu službu kao časnici, dodjeljuje im se prvi časnički čin i raspoređuju se na časničke dužnosti.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kadet se prima u djelatnu vojnu službu kao časnik, dodjeljuje mu se prvi časnički čin i raspoređuje se na časničku dužnost, nakon uspješnog završetka studijskog programa ustrojenog za potrebe Oružanih snaga u koji je ugrađen program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike i ako je kao kandidat za kadeta sklopio s Ministarstvom obrane ugovor o kadetskoj službi.

Prijam vojnih specijalista
Članak 46.

- (1) Slobodna ustrojbeno mjesta vojnih specijalista popunjavaju se internim oglasom iz kategorije vojnika/mornara, dočasnika, časnika, službenika i namještenika.
- (2) Ako ustrojbeno mjesta nije moguće popuniti na način opisan u stavku 1. ovoga članka, prijam vojnih specijalista provodi se s tržišta rada u skladu s člankom 27. ovoga Zakona.
- (3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju ispunjavati opće i posebne uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu, osim godina života, te posebna specijalistička znanja potrebna za obnašanje dužnosti vojnog specijalista.
- (4) Osoba koja bude odabrana za prijam na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista upućuje se na temelju ugovora na osposobljavanje za vojnog specijalista u trajanju do godinu dana.
- (5) Osoba iz stavka 4. ovoga članka smatra se vojnom osobom u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (6) Program osposobljavanja za vojnog specijalista donosi načelnik Glavnog stožera. Program osposobljavanja sadržava prvu razinu dočasničke odnosno časničke izobrazbe i program dragovoljnog vojnog osposobljavanja za kandidate koji nemaju ispunjen ovaj uvjet.
- (7) Nakon završetka osposobljavanja iz stavka 4. ovoga članka osoba se može primiti u djelatnu vojnu službu, dodjeljuje joj se čin skupnika vojnog specijalista ili poručnika/poručnika korvete vojnog specijalista i raspoređuje se na ustrojbeno mjesto vojnog specijalista.
- (8) Vrste vojnih specijalista, posebna specijalistička znanja koja osoba treba ispunjavati u trenutku prijma, kao i posebna specijalistička znanja koja se stječu tijekom službe te ostala pitanja u vezi s vojnim specijalistima pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

Članak 49.

- (1) Djelatna vojna osoba koja je u službi može biti:
 - imenovana na dužnost, odnosno raspoređena na ustrojbeno mjesto
 - upućena na školovanje
 - upućena u operaciju potpore miru, operaciju odgovora na krize, humanitarnu operaciju ili drugu aktivnost u inozemstvu
 - upućena u međunarodnu organizaciju ili vojno predstavništvo
 - upućena u druga javnopravna tijela ili pravnu osobu.
- (2) Djelatna vojna osoba koja je privremeno izvan dužnosti može biti:
 - na raspolaganju
 - na liječenju i bolovanju
 - udaljena iz službe
 - u statusu nestalog
 - u statusu zarobljenog
 - na mirovanju službe.

Uvjeti i rokovi imenovanja na dužnost odnosno raspoređivanja na ustrojbeno mjesto
Članak 50.

- (1) Djelatnu vojnu osobu imenuje se na dužnost, odnosno raspoređuje na ustrojbeno mjesto, u skladu s uvjetima ustrojbenog mjesta, činom i stečenom vojnostručnom specijalnosti, na rok do četiri godine.
- (2) Raspored djelatne vojne osobe na ustrojbeno mjesto za koje je propisana opća vojnostručna specijalnost smatra se odgovarajućim rasporedom u skladu sa stečenom osobnom vojnostručnom specijalnosti.
- (3) Djelatni dočasnik i časnik može obnašati neprekidno zapovjednu ili voditeljsku dužnost na istom ustrojbenom mjestu najdulje četiri godine.
- (4) Rok raspoređivanja iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na vojnike/mornare i vojne specijaliste.

Članak 52.

- (1) Djelatna vojna osoba može biti raspoređena na ustrojbeno mjesto, imenovana ili upućena na dužnost:
 - u ustrojstvenu jedinicu Oružanih snaga ili Ministarstvo obrane
 - vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost
 - u međunarodnu organizaciju ili vojno predstavništvo
 - u operaciju potpore miru, operaciju odgovora na krize, humanitarnu operaciju i drugu aktivnost u inozemstvu, ako traje dulje od devet mjeseci
 - na školovanje kao polaznik izobrazbe, obuke, usavršavanja ili specijalizacije, ako traje dulje od šest mjeseci.
- (2) Za popunjavanje dužnosti iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka raspisuje se interni oglas. Prijedlog kandidata utvrđuje povjerenstvo koje imenuje ministar obrane. Odluku o konačnom prijedlogu kandidata donosi ministar obrane uz mišljenje načelnika Glavnog stožera.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ministar obrane može bez raspisivanja internog oglasa donijeti odluku o konačnom prijedlogu kandidata za imenovanje na dužnost vojnog izaslanika.
- (4) Na dužnost iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga članka osoba može biti imenovana odnosno raspoređena najdulje četiri godine.

Raspoređivanje na niže ustrojbeno mjesto
Članak 54.

- (1) Djelatna vojna osoba može biti raspoređena na ustrojbeno mjesto izravno nižeg čina:
 - na temelju rješenja vojnostegovnog suda zbog izrečene stegovne kazne
 - zbog ukidanja ustrojbenog mjesta
 - kada se pojedina ustrojbeno mjesto ne mogu popuniti
 - zbog rasporeda na temelju osobne zamolbe, ako nema mogućnost rasporeda na ustrojbeno mjesto osobnog čina
 - kada se imenuje na dužnost vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost
 - kada se upućuje u međunarodnu organizaciju i vojno predstavništvo.
- (2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka raspoređena na ustrojbeno mjesto izravno nižeg čina može uz zadržavanje prava osobnog čina ostati na ustrojbenom mjestu nižeg čina najdulje dvije godine, osim u slučaju rasporeda iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka kada to ovisi o trajanju izrečene stegovne kazne te u slučaju rasporeda iz stavka 1. podstavaka 5. i 6. ovoga članka kada to ovisi o trajanju imenovanja odnosno upućivanja.
- (3) Ograničenja iz ovoga članka ne odnose se na raspored vojnika/mornara i vojnih specijalista.

Obnašanje dužnosti na ustrojbenom mjestu višeg čina
Članak 56.

- (1) Djelatna vojna osoba može biti u interesu Oružanih snaga raspoređena na ustrojbenom mjestu neposredno višeg čina od osobnog čina, a iznimno na ustrojbenom mjestu dva čina više od osobnog čina, najdulje dvije godine.
- (2) Raspored na ustrojbeno mjesto koje je dva čina više od osobnog čina iz stavka 1. ovoga članka mora se u svakom pojedinačnom slučaju posebno obrazložiti.
- (3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, ograničenje rasporeda na dvije godine i posebno obrazloženje ne odnosi se na vojnike/mornare, vojne specijaliste, na djelatnu vojnu osobu koja se imenuje na dužnost vojnog izaslanika ili na drugu vojnodiplomatsku dužnost te na djelatnu vojnu osobu koja se upućuje u međunarodnu organizaciju i vojno predstavništvo.

Promjena roda ili službe
Članak 58.

- (1) Vojnoj osobi može biti promijenjen rod, služba, struka ili vojnostručna specijalnost:
 - na osobni zahtjev
 - zbog interesa službe.
- (2) Vojnoj osobi mijenja se rod, služba, struka ili vojnostručna specijalnost na osobni zahtjev ako ima propisano obrazovanje, uz obvezu prekvalifikacije za vojnostručnu specijalnost roda ili službe za koju se osposobljava i ako postoji interes za potpunom Oružanih snaga.
- (3) U interesu popune Oružanih snaga vojnoj osobi mijenja se rod, služba, struka ili vojnostručna specijalnost zbog ukidanja ustrojbenog mjesta na koje je bila raspoređena, odnosno imenovana ili popune slobodnih mjesta u drugom rodu, službi, struci ili vojnostručnoj specijalnosti ako ima propisano obrazovanje.
- (4) Za promjenu roda, službe, struke ili vojnostručne specijalnosti u interesu popune Oružanih snaga nije potreban pristanak osobe kojoj se mijenja rod ili služba.

5. UPUĆIVANJE U MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE I VOJNA PREDSTAVNIŠTVA

Članak 62.

- (1) Djelatna vojna osoba može se uputiti na rad u međunarodnu organizaciju ili vojno predstavništvo najdulje na rok do četiri godine na temelju odluke ministra obrane i uz mišljenje načelnika Glavnog stožera.
- (2) Između dva upućivanja osoba iz stavka 1. ovoga članka mora najmanje dvije godine obnašati dužnost u ustrojstvenim jedinicama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.
- (3) Dužnosti iz stavka 1. ovoga članka popunjavaju se internim oglašavanjem. Prijedlog kandidata utvrđuje povjerenstvo koje imenuje ministar obrane. Odluku o konačnom izboru kandidata donosi ministar obrane uz mišljenje načelnika Glavnog stožera.

Članak 63.a

- (1) Vojnik/mornar tijekom zadnje godine trećeg ugovora o vojničkoj službi može biti premješten uz osobnu suglasnost u drugo državno tijelo ako za to ispunjava uvjete u skladu s posebnim propisima.
- (2) Sporazum o premještanju iz stavka 1. ovoga članka sklapa ministar obrane s čelnikom državnog tijela u koje se osoba premješta.

Članak 64.

- (1) Djelatna vojna osoba stavlja se na raspolaganje:
- po isteku roka na koji je imenovana, raspoređena, upućena ili ako je razriješena dužnosti – na rok od tri mjeseca
 - danom ukidanja ustrojbenog mjesta – na rok iz članka 210. ovoga Zakona
 - kada je ocijenjena zdravstveno nesposobnom za djelatnu vojnu službu – do prestanka službe.
- (2) Osoba na raspolaganju iz stavka 1. ovoga članka zadržava prava osobnog čina.
- (3) Stavljanje na raspolaganje upravna je stvar.

Članak 78.a

- (1) Na sastavnicama sveučilišta i na Hrvatskom vojnom učilištu provode se posebni studijski programi za potrebe Oružanih snaga u okviru kojih je ugrađen i program obuke za kadete i program osposobljavanja za časnike.
- (2) Za provedbu studijskih programa za potrebe Oružanih snaga na Hrvatskom vojnom učilištu ustrojavaju se suradnička, znanstvena, nastavna i znanstveno-nastavna ustrojbeno mjesta u skladu sa zakonom kojim se uređuje znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje te odredbama ovoga Zakona.

Slijedno-rastuća dočasnička izobrazba

Članak 81.

Slijedno-rastuća dočasnička izobrazba provodi se pohađanjem općih i specijalističkih tečajeva:

- prva razina – za dodjelu čina skupnika
- druga razina – za promaknuće u čin desetnika i narednika
- treća razina – za promaknuće u čin nadnarednika i stožernog narednika
- četvrta razina – za promaknuće u čin časničkog namjesnika.

Članak 82.

- (1) Vojnik/mornar upućuje se na prvu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za dodjelu čina skupnika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 29 godina života.
- (2) Skupnik se upućuje na drugu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin desetnika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 33 godine života.
- (3) Narednik se upućuje na treću razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin nadnarednika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 41 godinu života.
- (4) Stožerni narednik se upućuje na četvrtu razinu slijedno-rastuće dočasničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin časničkog namjesnika, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 48 godina života.

Slijedno-rastuća časnička izobrazba

Članak 83.

Slijedno-rastuća časnička izobrazba provodi se pohađanjem općih i specijalističkih tečajeva:

- prva razina – za dodjelu čina poručnika/poručnika korvete i promaknuće u čin natporučnika/poručnika fregate
- druga razina – za promaknuće u čin satnika/poručnika bojnog broda i bojnika/kapetana korvete
- treća razina – za promaknuće u čin pukovnika/kapetana fregate i brigadira/kapetana bojnog broda
- četvrta razina – za promaknuće u čin generala/admirala.

Članak 84.

- (1) Kandidat za časnika upućuje se na prvu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za dodjelu čina poručnika/poručnika korvete najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 30 godina života.
- (2) Natporučnik/poručnik fregate upućuje se na drugu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin satnika/poručnika bojnog broda, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 38 godina života.
- (3) Bojnik/kapetan korvete upućuje se na treću razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin pukovnika/kapetana fregate, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 47 godina života. Na treću razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe može se uputiti satnik/poručnik bojnog broda, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 45 godina života.
- (4) Brigadir/kapetan bojnog broda upućuje se na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe da bi stekao uvjete za promaknuće u čin generala/admirala, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 49 godina života. Na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe može se uputiti pukovnik/kapetan fregate, najkasnije u kalendarskoj godini u kojoj navršava 47 godina života.
- (5) Na četvrtu razinu slijedno-rastuće časničke izobrazbe mogu se za obnašanje dužnosti određene razine odgovornosti uputiti i službenici iz Ministarstva obrane i drugih tijela državne vlasti koji su u državnoj službi proveli najmanje 10 godina.
- (6) Časnici službi i struka u pravilu se upućuju na prvu i drugu razinu slijedno-rastuće časnike izobrazbe.

Članak 89.

- (1) Vojnim osobama dodjeljuju se činovi te se promiču na temelju vojne izobrazbe i obuke i civilnog obrazovanja, službenih ocjena za obnašanje propisanih dužnosti i uspješnosti u obnašanju službe.
- (2) Činovi vojnih osoba u Hrvatskoj ratnoj mornarici – u rodu pomorstvo, različiti su po nazivu i oznakama, a isti po razini činova u Hrvatskoj kopненоj vojsci i Hrvatskom ratnom zrakoplovstvu i protuzračnoj obrani
- (3) Činovi u Oružanim snagama su:
- za kadete:
ČIN	KRATICA
kadet	k
kadet skupnik	ks
kadet desetnik	kd
kadet narednik	kn
- za vojnike/mornare:
ČIN	KRATICA
vojn timer/mornar	voj/mor
pozornik	pz
razvodnik	rz
- za niže dočasnike i vojne specijaliste:
ČIN	KRATICA
skupnik skupnik vojni specijalist	sk
desetnik desetnik vojni specijalist	ds
narednik narednik vojni specijalist	nr
- za više dočasnike i vojne specijaliste:

ČIN nadnarednik nadnarednik vojni specijalist nnr
stožerni narednik, stožerni narednik vojni specijal sžn
časnički namjesnik čn
– za niže časnike i vojne specijaliste:

ČIN		KRATICA	ČIN		KRATICA
u kopненоj vojsci i ratnom zrakoplovstvu			u ratnoj mornarici – rod pomorstvo		
poručnik	poručnik vojni specijalist	pr	poručnik korvete	poručnik korvete vojni specijalist	pkr
natporučnik	natporučnik vojni specijalist	npr	poručnik fregate	poručnik fregate vojni specijalist	pfr
satnik	satnik vojni specijalist	stn	poručnik bojnog broda	poručnik bojnog broda vojni specijalist	pbb

– za više časnike:

ČIN		KRATICA	ČIN		KRATICA
u kopненоj vojsci i ratnom zrakoplovstvu:			u ratnoj mornarici – rod pomorstvo		
Bojnik, bojnik vojni specijalist		bjn	kapetan korvete, kapetan korvete vojni specijalist		kkp
pukovnik		pk	kapetan fregate		kfr
brigadir		brg	kapetan bojnog broda		kbb

– za generale/admirale:

ČIN		KRATICA	ČIN		KRATICA
u kopненоj vojsci i ratnom zrakoplovstvu			u ratnoj mornarici – rod pomorstvo		
brigadni general		gbr	komodor		kmd
general-bojnik		gb	kontraadmiral		ka
general-pukovnik		gp	viceadmiral		va
general zbora		gz	admiral		ad
stožerni general		sg	admiral flote		af

(4) Nazivi činova za žene upotrebljavaju se u ženskom rodu.

Opći uvjeti za promicanje
Članak 91.

(1) Vojnu osobu može se promaknuti u viši čin:

- ako je provela propisano vrijeme u određenom činu
- ako nije kažnjena za kazneno djelo, odnosno ako je za kazneno djelo nastupila rehabilitacija i ako se protiv nje ne vodi kazneni postupak
- ako u zadnje tri godine nije kažnjena za stegovni prijestup, odnosno ako se protiv nje ne vodi stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa
- ako u vremenu propisanom za promaknuće nijedanput nije ocijenjena ocjenom »zadovoljava«

– ako postoji mogućnost rasporeda na dužnost višeg čina.

(2) Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka za promicanje u činove viših časnika odnosno generala/admirala, djelatna vojna osoba treba imati utvrđenu razinu znanja stranog jezika u skladu s propisom iz članka 87. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Vojne osobe koje nisu ocijenjene u skladu s odredbama ovoga Zakona ne ispunjavaju uvjete za promicanje.

(4) Odredbe ovoga Zakona o dodjeli čina i promaknuću u viši čin na odgovarajući način se primjenjuju i na pričuvne vojnike/mornare, pričuvne dočasnike i pričuvne časnike.

(5) Dodjela čina i promaknuće u viši čin nije upravna stvar.

Dodjela čina kadetima

Članak 92.a

(1) Sklapanjem ugovora o kadetskoj službi osobi se dodjeljuje čin kadeta.

(2) Završetkom prve godine studija kadetu se dodjeljuje čin kadeta skupnika.

(3) Završetkom druge godine studija kadetu se dodjeljuje čin kadeta desetnika.

(4) Završetkom treće godine studija kadetu se dodjeljuje čin kadeta narednika.

(5) Načelnik Glavnog stožera ili osoba koju on ovlasti osobama iz ovoga članka dodjeljuje čin kadeta.

Dodjela čina i promicanje vojnika/mornara

Članak 93.

(1) Vojniku/mornaru može se dodijeliti čin pozornika nakon što u službi provede najmanje dvije godine.

(2) Pozornik se može promaknuti u čin razvodnika nakon što u činu pozornika provede najmanje tri godine.

(3) Vojnika/mornara u činove pozornika i razvodnika promiče načelnik Glavnog stožera ili osobe koje on ovlasti.

Promicanje dočasnika

Članak 95.

(1) Dočasnik može biti promaknut u viši čin kada ispuni uvjete iz članka 91. ovoga Zakona, ako je mlađi od godina propisanih odredbama ovoga članka, kada u činu provede propisano vrijeme i stekne slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu propisane razine kako slijedi:

– skupnik može biti promaknut u čin desetnika do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 34 godine, kada u činu skupnika provede tri godine i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu druge razine

– desetnik može biti promaknut u čin narednika do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 37 godina, kada u činu desetnika provede četiri godine i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu druge razine

– narednik može biti promaknut u čin nadnarednika do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 42 godine, kada u činu narednika provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu treće razine

– nadnarednik može biti promaknut u čin stožernog narednika do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 45 godina, kada u činu nadnarednika provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu treće razine

– stožerni narednik može biti promaknut u čin časničkog namjesnika do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 49 godina, kada u činu stožernog narednika provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću dočasničku izobrazbu četvrte razine.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka propisano vrijeme u činu potrebno za promicanje skraćuje se za godinu dana dočasniciima sa završenim najmanje stručnim studijem odnosno završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem, jedanput tijekom službe.

(3) Odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na godine života i vojnu izobrazbu ne primjenjuju se na dočasnike vojne specijaliste.

(4) Načelnik Glavnog stožera dodjeljuje prvi dočasnički čin i promiče u činove dočasnike na prijedlog neposredno podređenoga zapovjednika, odnosno voditelja.

Dodjela čina poručnika/poručnika korvete i promicanje časnika i generala/admirala

Članak 96.

(1) Čin poručnika/poručnika korvete dodjeljuje se kandidatima za časnika nakon završetka prve razine slijedno-rastuće časničke izobrazbe.

(2) Predsjednik Republike na prijedlog ministra obrane dodjeljuje prvi časnički čin i promiče časnike i generale/admirale

Članak 97.

(1) Časnik može biti promaknut u viši čin kada ispuni uvjete iz članka 91. ovoga Zakona, ako je mlađi od godina života propisanih odredbama ovoga članka, kada u činu provede propisano vrijeme i stekne slijedno-rastuću časničku izobrazbu propisane razine kako slijedi:

– poručnik, odnosno poručnik korvete može biti promaknut u čin natporučnika, odnosno poručnika fregate najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 34 godine, kada u činu poručnika odnosno poručnika korvete provede tri godine i ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu prve razine te završen najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij

– natporučnik, odnosno poručnik fregate može biti promaknut u čin satnika, odnosno poručnika bojnog broda najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 39 godina, kada u činu natporučnika odnosno poručnika fregate provede četiri godine i ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu druge razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij

– satnik, odnosno poručnik bojnog broda može biti promaknut u čin bojnika, odnosno kapetana korvete najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 45 godina, kada u činu satnika odnosno poručnika bojnog broda provede pet godina i ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu druge razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij

– bojnik, odnosno kapetan korvete može biti promaknut u čin pukovnika, odnosno kapetana fregate najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 48 godina, kada u činu bojnika odnosno kapetana korvete provede pet godina, ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu treće razine te završen najmanje stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij

– pukovnik, odnosno kapetan fregate može biti promaknut u čin brigadira, odnosno kapetana bojnog broda najkasnije do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 51 godinu, kada u činu pukovnika odnosno kapetana fregate provede pet godina, ako ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu treće razine te završen najmanje diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na godine života i vojnu izobrazbu ne primjenjuju se na časnike vojne specijaliste.

Članak 97.a

Časnici službi i struka mogu napredovati do čina pukovnika, odnosno kapetana fregate bez završene treće razine slijedno-rastuće vojne izobrazbe.

Članak 98.

- (1) Brigadir, odnosno kapetan bojnog broda može biti promaknut u čin brigadnog generala, odnosno komodora kada ispuni uvjete iz članka 91. ovoga Zakona, kada u činu brigadira, odnosno kapetana bojnog broda provede četiri godine te ima završenu slijedno-rastuću časničku izobrazbu četvrte razine, završen diplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij i ima istaknute rezultate u službi na temelju najviših službenih ocjena.
- (2) Promaknuće u čin general-bojnika/kontraadmirala, general-pukovnika/viceadmirala i generala zbora/admirala obavlja se u skladu s uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) U čin stožernoga generala, odnosno admirala flote može biti promaknut general zbora, odnosno admiral samo za ratne zasluge.

Članak 106.

- (1) Radi upravljanja profesionalnim razvojem ministar obrane pravilnikom utvrđuje standarde profesionalnog razvoja za djelatne vojnike/mornare, dočasnike i časnike. Prijedlog pravilnika ministru obrane može podnijeti načelnik Glavnog stožera.
- (2) Standardi profesionalnog razvoja posebno se propisuju za djelatne vojne osobe borbenih rodova i rodova borbene potpore, a posebno za djelatne vojne osobe struka odnosno službi.
- (3) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka propisuje se i postupak utvrđivanja nemogućnosti daljnjeg profesionalnog razvoja.

Članak 107.

- (1) Djelatne vojne osobe ocjenjuje se za rad i postignuća tijekom kalendarske godine službenom ocjenom koja je temelj za odabir kandidata za promicanje, napredovanje u službi, izobrazbu, raspored i otpust iz službe.
- (2) Rok za donošenje službenih ocjena je 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Djelatne vojnike/mornare ocjenjuje se svake druge godine 31. siječnja i u razdoblju od 90 do 120 dana prije isteka ugovora, osim u slučaju potrebe donošenja ocjene »ne zadovoljava«.
- (4) Ministar obrane pravilnikom propisuje uvjete, postupak i kriterije ocjenjivanja te način preispitivanja i evidentiranja službenih ocjena uz mišljenje načelnika Glavnog stožera.
- (5) Ne ocjenjuje se djelatnu vojnu osobu koja je, bez obzira na razloge, u kalendarskoj godini na dužnostima provela manje od šest mjeseci.

Pohvale i nagrade

Članak 116.

- (1) Ustrojstvene jedinice Oružanih snaga za uspješno izvršenje misije ili zadaće pisano pohvaljuju i nagrađuju Predsjednik Republike, ministar obrane i načelnik Glavnog stožera.
- (2) Vojnu osobu, službenika i namještenika pisano pohvaljuje i nagrađuje časnik odnosno drugi čelnik ustrojstvene jedinice na dužnosti zapovjednika samostalne bojne, njoj ravne ili više razine.
- (3) Vrste pohvala i nagrada te uvjete i postupak njihove dodjele pravilnikom propisuje ministar obrane

Članak 119.

- (1) Zdravstvena zaštita pripadnika Oružanih snaga provodi se kroz sustav zdravstvene potpore kao dijela cjelovitog sustava potpore Oružanih snaga, a pruža se u stacionarnim i terenskim uvjetima.
- (2) Ministar obrane uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja propisuje pravilnikom način planiranja, organizacije, provedbe i nadzora zdravstvene potpore u Oružanim snagama.

Članak 120.

- (1) Djelatne vojne osobe primarnu zdravstvenu zaštitu ostvaruju kod izabranog vojnog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite i vojnog doktora dentalne medicine.
- (2) Za djelatne vojne osobe kojima nije moguće zbog teritorijalne nepokrivenosti osigurati primarnu zdravstvenu zaštitu kod vojnog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite i vojnog doktora dentalne medicine uredit će se način izbora doktora medicine primarne zdravstvene zaštite i doktora dentalne medicine iz mreže javne zdravstvene službe u Republici Hrvatskoj.
- (3) Ministar obrane uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja propisat će pravilnikom postupak i ovlasti u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje pripadnika Oružanih snaga te način izbora doktora medicine primarne zdravstvene zaštite.

Članak 121.

- (1) Ročnici, kadeti i pričuvnici i nakon otpusta iz Oružanih snaga imaju pravo na zdravstvenu zaštitu do izlječenja odnosno dok nadležno tijelo mirovinskog osiguranja ne donese ocjenu radne sposobnosti:
 - zbog ozljede ili bolesti koje su zadobili za vrijeme službe u Oružanim snagama, a koje su izravna posljedica obavljanja službe
 - zbog bolesti koja je nastala prije stupanja u Oružane snage, a tijekom službe je došlo do njezina pogoršanja i zbog koje su otpušteni iz Oružanih snaga.
- (2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na zdravstvenu zaštitu nakon otpusta iz Oružanih snaga kada prijave ozljedu ili bolest nadležnoj zdravstvenoj komisiji i kada zdravstvena komisija utvrdi da je ozljeda ili bolest nastala tijekom službe u Oružanim snagama kao neposredna posljedica službe u Oružanim snagama.

Članak 122.

Zdravstvena sposobnost utvrđuje se na:

- prijedlog izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite
- zahtjev nadređenog zapovjednika razine samostalne bojne, njemu ravne ili više razine
- zahtjev djelatne vojne osobe.

Članak 123.

- (1) Nadređena osoba na dužnosti zapovjednika razine samostalne bojne, njemu ravne ili više razine obvezna je tražiti da se djelatnu vojnu osobu uputi na ocjenu zdravstvene sposobnosti ako se nalazi na liječenju odnosno bolovanju neprekidno tri mjeseca odnosno s prekidima šest mjeseci u posljednje dvije godine.
- (2) Djelatna vojna osoba dužna je pristupiti zdravstvenom pregledu radi utvrđivanja svoje zdravstvene sposobnosti.
- (3) Zdravstvenu sposobnost za vojnu službu utvrđuju specijalisti medicine rada i zdravstvene komisije Ministarstva obrane te donose ocjenu zdravstvene sposobnosti.

(4) Prvostupanjska zdravstvena komisija odlučuje o pritužbi na ocjenu zdravstvene sposobnosti i donosi odluku u nepravnom postupku za djelatne vojne osobe kojima utvrdi nesposobnost za djelatnu vojnu službu.

(5) Viša zdravstvena komisija odlučuje o pritužbi na odluku iz stavka 4. ovoga članka u nepravnom postupku.

(6) Djelatnoj vojnoj osobi prestaje služba donošenjem rješenja o prestanku službe u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stavka 4. ovoga članka ako protiv odluke nije podnesena pritužba, odnosno donošenjem rješenja o prestanku službe u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Odluke zdravstvene i više zdravstvene komisije nisu upravne stvari.

(8) Ministar obrane uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja pravilnikom propisuje način, kriterije i ovlasti za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za vojnu službu, osnivanje, područje rada i sastav zdravstvenih komisija.

Članak 124.

(1) Kada je protiv pripadnika Oružanih snaga pokrenut kazneni postupak zbog radnji počinjenih u obavljanju službene zadaće s opasnom stvari u Oružanim snagama, Ministarstvo obrane može pripadnicima Oružanih snaga osigurati odvjetničku pravnu pomoć.

(2) Djelatnim vojnim osobama, na osobni zahtjev, može se osigurati besplatno pravno savjetovanje ako je protiv njih pokrenut kazneni postupak po privatnoj tužbi vezan za obavljanje službe, a služba je prema ocjeni Ministarstva obrane obavljana u skladu s propisima i pravilima.

(3) Pravno savjetovanje iz stavka 2. ovoga članka obuhvaća savjetovanje o pravnom položaju u pravnim stvarima koje su povezane s obavljanjem vojne službe, pravima i obvezama u postupku, postupovnim pravilima, načinu izvršenja sudske odluke i sl.

(4) Odluku o ostvarivanju prava iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka donosi ministar obrane uz pribavljeno prethodno mišljenje nadležnog državnog odvjetništva.

Članak 125.

(1) Vojnoj osobi, službeniku i namješteniku koji je u obavljanju službe ili u vezi sa službom, posredno ili neposredno sudjelovao u traumatskom, odnosno pogibeljnom događaju Ministarstvo obrane će osigurati pružanje psihološke pomoći.

(2) Vojnu osobu koja odbije psihološku pomoć zapovjednik samostalne bojne ili više razine odnosno vojni psiholog može uputiti na izvanrednu psihološku procjenu.

Članak 126.

(1) Djelatne vojne osobe kolektivno se osiguravaju od posljedica nesretnog slučaja na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) O uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz stavka 1. ovoga članka ministar obrane donosi pravilnik.

Članak 127.

(1) Djelatna vojna osoba koja pogine ili umre pokopat će se uz počasti u mjestu koje odredi njezina obitelj na trošak Ministarstva obrane.

(2) Pod troškovima iz stavka 1. ovoga članka razumijevaju se:

- troškovi lijesa i prijevoza posmrtnih ostataka do mjesta pogreba
- putni troškovi za dva pratitelja
- troškovi grobnog mjesta ako ga obitelj nema

- troškovi kremiranja
- ostali troškovi.

(3) Ministar obrane pravilnikom propisuje postupak ostvarivanja prava i iznos troškova iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 129.

(1) Djeca djelatne vojne osobe koja je izgubila život u obavljanju službe imaju pravo na mjesečnu novčanu pomoć kao naknadu za troškove uzdržavanja i redovnog školovanja, i to za dijete predškolskog uzrasta 50%, do završenog osmog razreda osnovne škole 70% te do završene srednje škole, odnosno studiranja u statusu redovitog studenta 90% proračunske osnovice najdulje do kraja redovnog školovanja.

(2) Pod obavljanjem službe iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se borbene zadaće, vojne vježbe, operacije potpore miru, operacije odgovora na krize, humanitarne operacije i druge aktivnosti u inozemstvu te obučne aktivnosti.

3. STAMBENO ZBRINJAVANJE

Članak 132.

(1) Djelatni vojnici/mornari, ročnici, kadeti i pričuvnici za vrijeme službe u Oružanim snagama smješteni su u vojnim lokacijama bez naknade.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u skladu s potrebama službe u vojnim lokacijama mogu biti smješteni i drugi pripadnici Oružanih snaga.

(3) Djelatnoj vojnoj osobi koja u mjestu službe nema riješeno stambeno pitanje može se dati na korištenje službeni stan prema uvjetima i kriterijima u skladu s pravilnikom koji donosi ministar obrane.

Članak 133.

(1) Djelatnu vojnu osobu može se rasporediti u mjesto službe koje je više od 50 km udaljeno od mjesta stalnog stanovanja ili se nalazi na otoku.

(2) Djelatnu vojnu osobu iz stavka 1. ovoga članka koja će u roku od pet godina ispuniti uvjete za starosnu mirovinu može se rasporediti na osobni zahtjev u mjesto službe najbliže mjestu stanovanja u skladu s nepopunjenim ustrojbenim mjestima.

(3) Djelatnim vojnim osobama raspoređenima po potrebi službe u mjesto službe koje je najmanje 50 km udaljeno od dosadašnjeg mjesta službe ili se nalazi na otoku, a nisu smještene u vojnim lokacijama, isplatit će se naknada za stanovanje.

(4) Dočasnici i časnici smješteni u vojnim lokacijama ostvaruju pravo na 50% najniže naknade za stanovanje.

(5) Pod smještajem u vojnim lokacijama iz stavka 4. ovoga članka smatra se smještaj dočasnika i časnika koji neprekidno traje najmanje 30 dana.

(6) Pod vojnim lokacijama u smislu odredbi ovoga članka ne smatraju se službeni stanovi te osobe smještene u službenim stanovima ne ostvaruju pravo na naknadu za stanovanje.

(7) Visinu naknade iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, kao i način utvrđivanja prava na naknadu za stanovanje određuje odlukom ministar obrane ovisno o razmještanju ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga na području Republike Hrvatske te se ona ne smatra oporezivim primitkom po osnovi nesamostalnog rada u skladu s propisima o porezu na dohodak.

(8) Djelatni vojnici/mornari kojima nije osiguran smještaj u vojnim lokacijama imaju pravo na naknadu za stanovanje.

- (9) Pravo na naknadu za stanovanje isključuje pravo na naknadu troškova međumjesnog prijevoza i pravo na naknadu troškova zbog odvojenog života od obitelji.
- (10) Pravo na naknadu za stanovanje isključuje pravo na korištenje organiziranog prijevoza.
- (11) Pravo na naknadu za stanovanje ostvaruje se umjesto naknade troškova zbog odvojenog života od obitelji.

Članak 134.

Pravo na naknadu za stanovanje djelatna vojna osoba ne ostvaruje ako:

- je na temelju osobnog zahtjeva raspoređena u mjesto različito od prebivališta svoje obitelji
- je osiguran smještaj za nju i obitelj u mjestu rada.

Članak 137.

- (1) Osnovna plaća djelatne vojne osobe je umnožak koeficijenta osobnog čina i osnovice za obračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku godinu navršenog radnog staža.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, osnovnu plaću djelatne vojne osobe raspoređene na ustrojbeno mjesto višega čina od osobnoga čina čini aritmetička sredina osnovne plaće utvrđene za osobni čin i osnovne plaće čina ustrojbenog mjesta na koje je djelatna vojna osoba raspoređena.
- (3) Vojnom specijalistu koji sustavom promaknuća u skladu s odredbama ovoga Zakona dostigne ustrojbeni čin radnog mjesta na koji je raspoređen ili dostigne maksimalni čin za vojnog specijalista propisan odredbama ovoga Zakona svakih idućih pet godina provedenih na dužnosti vojnog specijalista uvećava se vrijednost koeficijenta osobnog čina.
- (4) Osnovica za obračun plaće djelatne vojne osobe jednaka je osnovici za obračun plaće državnih službenika i namještenika.
- (5) Iznimno od odredbi ovoga članka, na pojedina ustrojbeno mjesta u Hrvatskom vojnom učilištu koja su određena u skladu s nazivima radnih mjesta u javnim službama pri obračunu plaće primjenjuju se koeficijenti složenosti poslova utvrđeni za javne službe.
- (6) Vrijednost koeficijenta osobnog čina djelatnih vojnih osoba i iznos uvećanja koeficijenta osobnog čina za vojne specijaliste iz stavka 3. ovoga članka određuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Članak 138.

Osnovica za obračun plaće djelatne vojne osobe uvećat će se za 8% djelatnim vojnim osobama koje imaju znanstveni stupanj magistra znanosti odnosno za 15% djelatnim vojnim osobama koje imaju znanstveni stupanj doktora znanosti, ako im je znanstveni stupanj u funkciji poslova ustrojbenog mjesta.

Članak 139.

- (1) Dodaci na plaću su dodaci koje ostvaruju djelatne vojne osobe za posebne uvjete vojne službe te za deficitarna zvanja i struke.
- (2) Dodaci za posebne uvjete vojne službe dijele se na dodatak za vojnu službu i dodatak za otežane uvjete rada.
- (3) Dodatak za vojnu službu ostvaruju sve osobe raspoređene na dužnostima djelatne vojne osobe.
- (4) Dodatak za otežane uvjete rada ostvaruju osobe raspoređene na dužnosti s otegotnim uvjetima rada.
- (5) Dodaci iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u postotku od osnovice za obračun plaće.

(6) Ministar obrane pravilnikom utvrđuje dužnosti s otegotnim uvjetima rada te određuje način utvrđivanja prava na dodatak, iznos dodatka, kao i deficitarna zvanja i struke za koje se utvrđuje pravo na dodatak.

Naknada plaće za vrijeme bolovanja

Članak 140.

(1) Djelatnoj vojnoj osobi koja je zbog bolovanja do 42 dana odsutna iz službe pripada naknada plaće u visini od 85% od njezine osnovne plaće.

(2) Djelatnoj vojnoj osobi za vrijeme privremene nesposobnosti za službu uzrokovane ozljedom na radu i profesionalnom bolešću pripada naknada plaće u skladu s propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Naknada plaće za vrijeme godišnjeg odmora i dopusta

Članak 142.

Djelatnoj vojnoj osobi za vrijeme godišnjeg odmora i plaćenog dopusta pripada naknada plaće kao da je radila u redovnom radnom vremenu.

6. OSTALA PITANJA U VEZI S PLAĆOM

Članak 144.

(1) Djelatna vojna osoba koja je odlukom ministra obrane upućena u drugo javnopravno tijelo ili pravnu osobu ima pravo na osnovnu plaću osobnog čina i druga materijalna prava u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Tijela ili pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su Ministarstvu obrane nadoknaditi isplaćenu plaću, doprinose i druga materijalna prava za osobu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Status vojnodiplomatskih osoba, administrativno-tehničkog osoblja i članova njihove uže obitelji upućenih na rad u međunarodne organizacije i u Europsku uniju te njihova mjerila za plaće, materijalna prava i druga primanja uredbom propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Naknada za službeno putovanje

Članak 149.

(1) Djelatna vojna osoba upućena na službeno putovanje u zemlji i inozemstvu ima pravo na naknadu prijevoznih troškova, dnevnice i naknadu troškova za smještaj.

(2) Visina dnevnice za službena putovanja u Republici Hrvatskoj i inozemstvu isplaćuje se u iznosu propisanom za korisnike državnog proračuna Republike Hrvatske u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske.

(3) Djelatna vojna osoba ima pravo na 40% iznosa dnevnice kada joj je osigurana dnevna prehrana, a nema pravo na naknadu troškova za smještaj kada joj je osiguran smještaj u čvrstom objektu.

(4) Pravo iz stavka 1. ovoga članka pripada i djelatnim vojnim osobama upućenima u međunarodne organizacije i operacije potpore miru, operacije odgovora na krize, humanitarne operacije i druge aktivnosti u inozemstvu kada su upućene na službeno putovanje.

Članak 150.

- (1) Tijekom vojnih vježbi, funkcionalnih tečajeva, školovanja, izobrazbe i obuke u vojnim lokacijama i građevinama, obavljanja dežurstva, stražarske službe, unutarnje službe, operacija potpore miru, rada na terenu i obveznog smještaja u vojnim lokacijama i građevinama zbog potreba službe vojne osobe, službenici i namještenici imaju pravo na besplatnu prehranu čiji broj obroka ovisi o vremenu i uvjetima obavljanja službe.
- (2) Djelatni vojnici/mornari koji obavljaju službu osam sati na dan imaju pravo na besplatan objed.
- (3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, djelatne vojne osobe, službenici i namještenici koji nisu obuhvaćeni stavcima 1. i 2. ovoga članka imaju pravo na subvencioniranu prehranu.
- (4) Način organiziranja prehrane, vrste obroka, pravo i iznos subvencije i druga pitanja u vezi s prehranom pravilnikom propisuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

Članak 155.

Djelatnim vojnim osobama ne pripada pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, rad noću, u smjenama, turnusima, za dežurstvo, stražarsku službu, stanje pripravnosti i slično, nego ostvaruju posebne dodatke na plaću u skladu s člankom 139. ovoga Zakona.

Članak 158.

- (1) Zapovjednik odnosno čelnik ustrojstvene jedinice iz članka 157. stavka 1. ovoga Zakona može djelatnoj vojnoj osobi zbog izvanrednih potreba službe prekinuti ili odgoditi korištenje godišnjeg odmora dok takvi razlozi traju.
- (2) U slučaju prekida ili odgode godišnjeg odmora djelatnoj vojnoj osobi pripada pravo na naknadu stvarnih troškova uzrokovanih prekidom ili odgodom korištenja godišnjeg odmora.
- (3) O zahtjevu za naknadu troškova iz stavka 2. ovoga članka odlučuje ustrojstvena jedinica Ministarstva obrane nadležna za upravljanje osobljem rješenjem, na temelju očitovanja osobe koja je donijela odluku o prekidu ili odgodi korištenja godišnjeg odmora i priložene dokumentacije kojom se dokazuju stvarni troškovi.

Članak 162.

- (1) Osobe iz članka 161. ovoga Zakona za vrijeme sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu ostvaruju pravo na osnovnu plaću koju su ostvarivali na dužnosti s koje su upućeni.
- (2) Ministar obrane odlukom propisuje terenski dodatak osobama iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu zbog otežanih i rizičnih sigurnosnih, zemljopisnih i klimatskih uvjeta opasnih za život i zdravlje.
- (3) Prava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka osobe iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju i za vrijeme provedeno na liječenju, u zarobljeništvu ili drugom opravdanom izostanku sve do povratka u Republiku Hrvatsku.

Članak 163.

- (1) Prije upućivanja u operaciju potpore miru, operaciju odgovora na krize, humanitarnu operaciju i drugu aktivnost u inozemstvu Ministarstvo obrane s osobom iz članka 161. ovoga Zakona zaključuje ugovor.
- (2) Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se međusobna prava i obveze, naziv operacije, odnosno aktivnosti u koju se osoba iz stavka 1. ovoga članka upućuje, terenski dodatak, uvjeti i

posljedice raskida ugovora te druga pitanja u vezi upućivanja u operaciju i drugu aktivnost u inozemstvu.

Članak 169.

(1) Za svakih navršenih šest mjeseci sudjelovanja u operaciji potpore miru, operaciji odgovora na krize, humanitarnoj operaciji i drugoj aktivnosti u inozemstvu osobe iz članka 161. ovoga Zakona ostvaruju pravo na obvezni plaćeni dopust u trajanju od deset radnih dana nakon povratka u Republiku Hrvatsku.

(2) Kada operacija potpore miru ili druga aktivnost u inozemstvu traje deset i više mjeseci, Ministarstvo obrane obvezno je sudioniku nakon šest mjeseci omogućiti i financirati jednokratni posjet Republici Hrvatskoj radi korištenja godišnjeg odmora ili plaćenog dopusta u najduljem trajanju od deset radnih dana.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka upućene u operacije potpore miru ili druge aktivnosti u inozemstvu imaju pravo na plaćeni dopust u trajanju od ukupno deset radnih dana i pravo na naknadu troškova prijevoza u slučaju smrti člana uže obitelji.

(4) Obveze ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga u pripremi za sudjelovanje u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu te ostala prava, obveze i odgovornosti osoba iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme sudjelovanja u operacijama, odnosno drugim aktivnostima i nakon povratka u Republiku Hrvatsku pravilnikom propisuje ministar obrane.

Vrste kršenja vojne stege

Članak 175.

(1) Kršenje vojne stege može biti lakše i teže. Lakše kršenje vojne stege predstavlja stegovnu pogrešku, a teže stegovni prijestup.

(2) Stegovne pogreške su:

1. nepravodobno ili nepotpuno izvršenje zapovijedi, odluka i naloga nadređenoga
2. učestalo kašnjenje u službu ili na dužnost ili raniji odlasci s dužnosti ili iz službe
3. neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od jednog dana
4. neobavješćivanje nadređenoga o spriječenosti dolaska u službu ili na dužnost u roku od 24 sata
5. povreda propisa o nošenju vojne odore, vojničkom izgledu i osobnoj higijeni
6. neuljudan odnos prema suradnicima, podređenima i nadređenima
7. povreda propisa o pozdravljanju, obraćanju, predstavljanju i javljanju
8. drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se ne nanosi šteta imovini Republike Hrvatske.

(3) Stegovni prijestupi su:

1. neizvršenje ili odbijanje izvršenja zapovijedi, odluka ili naloga nadređenoga
2. odbijanje sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
3. samovoljno napuštanje postrojbe ili ustanove
4. samovolja u obavljanju službe ili dužnosti
5. nesavjesno ili nemarno obavljanje službe
6. spavanje za vrijeme službe ili dužnosti
7. unošenje i omogućavanje unošenja alkohola ili droga u službene prostorije
8. dolazak na službu ili dužnost pod utjecajem alkohola ili droga
9. dovođenje u stanje pod utjecajem alkohola (opijenost) ili droga u službi, na dužnosti ili na javnom mjestu
10. zlouporaba položaja ili prekoračenje službenih ovlasti
11. povreda propisa o stražarskoj službi

12. povreda propisa o uporabi sile ili vatrenog oružja
13. neovlaštena uporaba sredstava dodijeljenih ili povjerenih radi izvršenja zadaća ili dužnosti
14. nanošenje štete vojnoj imovini ili drugoj imovini u vezi s obavljanjem službe
15. povreda propisa o čuvanju klasificiranih podataka obrane
16. neopravdani izostanak iz službe ili s dužnosti u trajanju od dva do četiri dana
17. zlouporaba bolovanja
18. krivotvorenje izvješća ili podnošenje lažnih izvješća
19. krivotvorenje, uništenje ili prikrivanje službenih isprava, dokumenata, službenih knjiga ili predmeta
20. uporaba krivotvorenog dokumenta radi dovođenja u zabludu i održavanje u zabludi Ministarstva obrane i Oružanih snaga
21. nepoduzimanje propisanih, zapovjedenih ili drugih mjera potrebnih za očuvanje života i zdravlja ljudi te ispravnosti tehnike i objekata
22. neudovoljavanje ili nepostupanje u skladu sa zahtjevom vojnostegovnog suda
23. postupak kojim se vrijeđa dostojanstvo po spolu, vjeri, naciji ili boji kože
24. seksualno zlostavljanje ili uznemiravanje
25. nedolično ponašanje koje nanosi štetu ugledu Ministarstva obrane i Oružanih snaga
26. tjelesni sukob
27. traženje i uzimanje pozajmice od većeg broja pripadnika Oružanih snaga ili djelatnika Ministarstva obrane
28. oduzimanje tuđe pokretne stvari od drugog pripadnika Oružanih snaga ili djelatnika Ministarstva obrane radi protupravnog prisvajanja
29. organiziranje ili sudjelovanje u igrama za novac ili drugu korist u službenim prostorijama
30. zahtijevanje ili primanje darova ili kakve druge koristi
31. prikrivanje ili neprijavlivanje počinitelja stegovnih prijestupa i stegovnih pogrešaka
32. nepokretanje stegovnog postupka ili postupka za utvrđivanje materijalne odgovornosti
33. obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili bez prethodnog odobrenja ministra obrane
34. povreda propisa o političkom djelovanju ili sindikalnom organiziranju u Oružanim snagama
35. izvršenje kaznenog djela za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti
36. podnošenje pritužbi i drugih podnesaka suprotno propisima
37. javno istupanje suprotno propisima
38. nepostupanje po zahtjevu za iseljenje iz službenog stana Ministarstva obrane
39. nepostupanje po zahtjevu i prijedlogu za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti
40. neizvješćivanje nadležne osobe o nastanku razloga za prestanak službe po sili zakona
41. svako kršenje prava koja pripadnicima Oružanih snaga po propisima pripadaju
42. drugo postupanje suprotno propisima iz područja obrane kojim se nanosi šteta imovini Republike Hrvatske.

Stegovne kazne
Članak 181.

(1) Stegovne kazne su:

1. zaustavljanje u napredovanju u službi i promaknuću u trajanju od četiri do pet godina
2. smanjenje plaće od 21% do 33% u trajanju od tri do 12 mjeseci
3. pritvor u trajanju do 30 dana
4. prevođenje čina u neposredno niži čin
5. oduzimanje čina
6. smjenjivanje s dužnosti uz raspored na ustrojbeno mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od jedne do tri godine

7. smjenjivanje sa zapovjedne, odnosno voditeljske dužnosti uz zabranu imenovanja na takvu dužnost u trajanju od jedne do pet godina
 8. raskid ugovora o izobrazbi, odnosno stručnom usavršavanju
 9. raskid ugovora o ugovornoj pričuvi
 10. prestanak djelatne službe.
- (2) Stegovna kazna pritvora može se izreći samo djelatnim vojnim osobama u ratnom stanju ili u stanju neposredne ugroženosti.
 - (3) Stegovna kazna smjenjivanja s dužnosti uz raspored na ustrojbeno mjesto neposredno nižeg čina u trajanju od jedne do tri godine može se izreći svim vojnim osobama, pri čemu se časnika ne može rasporediti na ustrojbeno mjesto dočasnika, ni dočasnika na ustrojbeno mjesto vojnika/mornara.
 - (4) Stegovna kazna prestanka djelatne službe može se izreći i uvjetno na vrijeme od tri do 12 mjeseci. Stegovna se kazna neće izvršiti ako vojna osoba u određenom vremenu ne počini novu stegovnu pogrešku ili stegovni prijestup.
 - (5) Vojna osoba koja stegovni prijestup počini u operaciji potpore miru ili drugoj aktivnosti u inozemstvu kaznit će se stegovnom kaznom prestanka službe ili stegovnom kaznom prevođenja čina u neposredno niži čin ili oduzimanja čina ili smanjenjem plaće od 33% u trajanju od najmanje šest mjeseci.
 - (6) Stegovna kazna prevođenja čina u neposredno niži čin ne može se izreći poručniku/poručniku korvete te skupniku.

Brisanje stegovnih sankcija
Članak 182.

- (1) Vojnoj osobi koja u razdoblju od dvije godine nakon izvršnosti rješenja kojim je izrečena stegovna mjera ne počini novu stegovnu pogrešku ili stegovni prijestup izrečena stegovna mjera briše se iz evidencije i smatra se da nije ni izrečena.
- (2) Vojna osoba koja u razdoblju od pet godina nakon izvršnosti rješenja kojim je izrečena stegovna kazna ne počini novi stegovni prijestup ili stegovnu pogrešku, izrečena stegovna kazna briše se iz evidencije i smatra se da nije ni izrečena.
- (3) Stegovne sankcije brišu se posebnim rješenjem ili upisivanjem na izvorniku odluke o stegovnoj sankciji klauzule kojom se konstatira činjenica brisanja stegovne sankcije iz evidencije s danom njezina brisanja.
- (4) Vojnoj osobi se s danom donošenja akta o pomilovanju Predsjednika Republike stegovna kazna briše iz evidencije i smatra se da nije ni izrečena.
- (5) Postupak brisanja stegovnih sankcija nakon isteka rokova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka po službenoj dužnosti provodi osoba raspoređena na dužnost osobe koja je izrekla stegovnu mjeru, odnosno vojnostegovni sud koji je izrekao stegovnu mjeru, odnosno stegovnu kaznu.
- (6) S danom ispunjavanja propisanih uvjeta za brisanje stegovne sankcije ta se sankcija smatra brisanom neovisno o tome je li i kada je doneseno rješenje o brisanju stegovne sankcije, odnosno je li na izvorniku odluke o stegovnoj sankciji upisana klauzula o njezinu brisanju.
- (7) Vojnoj osobi kojoj je stegovna sankcija brisana, nakon isteka rokova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, smatrat će se da nije kršila vojnu stegu te se njezina prava ne mogu razlikovati od prava vojne osobe koja nije kršila vojnu stegu.

1.1. Općenito o načinima prestanka službe
Članak 204.

- (1) Djelatnoj vojnoj osobi služba prestaje:
 - po sili zakona
 - na temelju osobnog zahtjeva
 - nakon isteka roka na koji je primljena u službu

- otkazom
- nakon isteka probnog rada vojnika/mornara, ako ne zadovolji
- sporazumom.

(2) U vrijeme ratnog stanja, u slučaju neposredne ugroženosti ili u slučaju sudjelovanja Oružanih snaga u operacijama u skladu s člankom 5. Sjevernoatlantskog ugovora služba može prestati samo po sili zakona ili sporazumom.

1.2. Prestanak službe po sili zakona Članak 205.

(1) Djelatnoj vojnoj osobi služba prestaje po sili zakona:

- smrću, proglašenjem nestale osobe umrlom, odnosno utvrđenjem činjenice smrti
 - kada neopravdano izostane s posla pet radnih dana uzastopce, s danom napuštanja službe
 - kada ostvari uvjete za starosnu mirovinu po općem propisu, najkasnije s posljednjim danom kalendarske godine u kojem je ostvarila te uvjete
 - na temelju rješenja o prestanku službe zbog utvrđene nesposobnosti za djelatnu vojnu službu, danom utvrđenim rješenjem
 - na temelju rješenja ministra obrane o prestanku službe u skladu sa Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, danom utvrđenim rješenjem
 - na temelju rješenja o općoj i profesionalnoj nesposobnosti za rad, danom utvrđenim rješenjem
 - ako je ocijenjena službenom ocjenom »ne zadovoljava«, danom izvršnosti rješenja
 - ako joj je izrečena stegovna kazna prestanka službe, danom izvršnosti rješenja vojnostegovnog suda o izricanju kazne
 - kada je osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci, danom saznanja za pravomoćnu presudu
 - kada se sazna da u vrijeme prijma u službu nije ispunjavala uvjete za prijam, danom saznanja
 - kada se sazna da je u vrijeme prijma u službu postojala zapreka za prijam propisana člankom 35. stavkom 1. podstavkom 2. ovoga Zakona, danom saznanja
 - kada je tijekom službe osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora za kazneno djelo koje je zapreka za prijam, danom saznanja
 - istekom roka raspolaganja iz članka 64. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Zakona, prvog dana nakon isteka roka
 - kada se tijekom službe utvrdi da osoba ne zadovoljava sigurnosne kriterije, danom utvrđenja.
- (2) Iznimno od stavka 1. podstavaka 4. i 5. ovoga članka, djelatnoj vojnoj osobi ne može prestati služba ako je protiv nje pokrenut ili se vodi stegovni postupak do okončanja stegovnog postupka.
- (3) Stegovni postupak iz stavka 2. ovoga članka mora se provesti po hitnom postupku i okončati najkasnije u roku od 45 dana od dana pokretanja stegovnog postupka.

1.5. Prestanak službe istekom probnog rada vojnika/mornara Članak 208.

Djelatnom vojniku/mornaru djelatna vojna služba prestaje ako nije zadovoljio na probnom radu, posljednjeg dana probnoga rada.

Članak 213.

(1) Umirovljeni časnici i dočasnici imaju pravo na predstavljanje kao: »umirovljeni general/admiral«, »umirovljeni brigadir/kapetan bojnog broda«, »umirovljeni časnički namjesnik«, »umirovljeni stožerni narednik« itd.

- (2) Časnici i dočasnici kojima je služba prestala uz častan otpust imaju pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama.
- (3) Osobe iz stavka 2. ovoga članka koje svojim nedoličnim ponašanjem u javnosti nanesu štetu ugledu Oružanih snaga gube pravo na nošenje vojne odore.
- (4) Pod nedoličnim ponašanjem iz stavka 3. ovoga članka podrazumijeva se osobito svako postupanje suprotno pravnom poretku, javnom moralu ili djelovanje na štetu života i zdravlja ili drugih temeljnih sloboda i prava čovjeka.
- (5) Nedolično ponašanje kojim se nanosi šteta ugledu Oružanih snaga utvrđuje posebno povjerenstvo koje imenuje ministar obrane.
- (6) U slučaju neovlaštenoga nošenja vojne odore ili dijelova vojne odore s propisnim oznakama pripadnosti Oružanim snagama osobe iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se za prekršaj za neovlašteno nošenje vojne odore.